

Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

► V СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ПАРТНЬОРСТВО И СЪТРУДНИЧЕСТВО
между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република
Армения, от друга страна
 (ОВ L 239, 9.9.1999 г., стр. 3)

Изменен с:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Протокол към споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна, във връзка с присъединяването на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република словения и Словашката република към Европейския съюз	L 300	44	25.9.2004 г.
► <u>M2</u>	Протокол към Споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна, във връзка с присъединяването на Република България и Румъния към Европейския съюз	L 202	26	3.8.2007 г.
► <u>M3</u>	Протокол към Споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна, относно рамково споразумение между Европейския съюз и Република Армения за общите принципи на участие на Република Армения в програми на Съюза	L 174	3	13.6.2014 г.

**СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ПАРТНЬОРСТВО И
СЪТРУДНИЧЕСТВО**

**между Европейските общности и техните държави-членки, от
една страна, и Република Армения, от друга страна**

КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,

КРАЛСТВО ДАНИЯ,

ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

ГРЪЦКАТА РЕПУБЛИКА,

КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,

ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

ИРЛАНДИЯ,

ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

ВЕЛИКОТО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,

КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,

ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,

КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ,

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА
ИРЛАНДИЯ,

договарящи се страни по Договора за създаване на Европейската общност,
Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и
Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

наричани по-долу „държави-членки“, и

ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ, ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА
АТОМНА ЕНЕРГИЯ И ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА ВЪГЛИЩА И
СТОМАНА,

наричани по-долу „Общността“,

от една страна, и

РЕПУБЛИКА АРМЕНИЯ,

от друга страна,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД съществуващите връзки между Общността,
нейните държави-членки и Република Армения и общите ценности, които
те споделят,

КАТО ПРИЗНАВАТ, че Общността и Република Армения желаят да
укрепят тези връзки и да установят партньорство и сътрудничество,
които биха задълбочили и разширили по-рано установените между тях
взаимоотношения, по-специално чрез Споразумението между Европейската

▼ B

икономическа общност и Европейската общност за атомна енергия и Съюза на съветските социалистически републики относно търговията и търговското и икономическото сътрудничество, подписано на 18 декември 1989 г.,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД ангажимента на Общността и нейните държави-членки и на Република Армения да укрепват политическите и икономически свободи, които съставляват самата основа на партньорството,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД ангажиментите, поети от страните, за насърчаване на международния мир и сигурност, както и мирното уреждане на спорове и за сътрудничество при постигане тази цел, в рамките на Организацията на обединените нации и Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ),

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД непоколебимата решимост на Общността и държавите-членки и на Република Армения да прилагат в пълна степен всички принципи и разпоредби на Заключителния акт на Конференцията за сигурност и сътрудничество в Европа (КССЕ), в заключителните документи на Мадридската и Виенската конференции, в документа на Бонската конференция на КССЕ за икономическо сътрудничество, Парижката харта за нова Европа и документа „Предизвикателствата на промяната“ на КССЕ от Хелзинки от 1992 г, както и на други основни документи на ОССЕ,

КАТО ПРИЗНАВАТ, че в този контекст подкрепата на независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Република Армения допринася за запазването на мира и стабилността в Европа,

УБЕДЕНИ в първостепенното значение на върховенството на закона и зачитането на човешките права, по-специално тези на малцинствата, създаването на многопартийна система със свободни и демократични избори и икономическата либерализация, целяща изграждане на пазарна икономика,

КАТО ВЯРВАТ, че пълното прилагане на настоящото споразумение за партньорство и сътрудничество ще зависи от и ще допринесе за продължаване и осъществяване на политическите, икономическите и законодателни реформи в Република Армения, както и за създаване на необходимите фактори за сътрудничество, по-специално в светлината на заключенията на Бонската конференция на КССЕ,

КАТО ЖЕЛАЯТ да насърчат процеса на регионално сътрудничество със съседните страни в засегнатите от настоящото споразумение области, с цел да допринесе за благополучието и стабилността на региона и по-специално за инициативите, целящи да поощряват сътрудничеството и взаимното доверие между независимите държави от Закавказието и други съседни държави,

КАТО ЖЕЛАЯТ да установят и развият редовен политически диалог по двустранните, регионалните и международните въпроси от взаимен интерес,

КАТО ПРИЗНАВАТ И ПОДКРЕПЯТ решимостта на Република Армения да установи тясно сътрудничество с европейските институции,

▼B

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД необходимостта да се насърчат инвестициите в Република Армения, по-специално в енергийния сектор, и в този контекст - значението, което Общността и нейните държави-членки отдават на справедливите условия за достъп, пренос и износ на енергийни продукти; като потвърждават привързаността на Общността, на нейните държави-членки и на Република Армения към Европейската енергийна харта и към цялостното прилагане на Договора за енергийната харта и на протокола към енергийната харта за енергийната ефективност и свързаните аспекти на околната среда,

КАТО ОТЧИТАТ готовността на Общността да осигури, при необходимост, икономическо сътрудничество и техническа помощ,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че споразумението може да насърчи постепенно сближаване между Република Армения и по-широка зона на сътрудничество в Европа и съседните региони, както и постепенното ѝ интегриране в отворената международна система,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД ангажимента на страните за либерализиране на търговския обмен съгласно правилата на Световната търговска организация (СТО),

КАТО СЪЗНАВАТ необходимостта от подобряване на търговските и инвестиционни условия, и по-специално условията за установяване на дружества, трудова заетост, предоставяне на услуги и движение на капитали,

КАТО ПРИВЕТСТВАТ И ПРИЗНАВАТ значението на положените от Република Армения усилия за преминаване от държавна икономика с централизирано планиране към пазарна икономика,

УБЕДЕНИ, че настоящото споразумение ще създаде нов климат за икономически отношения между страните, по-специално за развитие на търговията и инвестициите, които са от съществено значение за икономическото реструктуриране и технологичната модернизация,

КАТО ЖЕЛАЯТ да установят тясно сътрудничество в областта на защита на околната среда, предвид съществуващата взаимозависимост между страните в тази област,

КАТО ОТЧИТАТ, че сътрудничеството при предотвратяване и контрол на незаконната имиграция е една от първостепенните цели на настоящото споразумение,

КАТО ЖЕЛАЯТ да насърчават културното сътрудничество и да развият обмена на информация,

▼B

СЕ ДОГОВОРИХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1

Установява се партньорство между Общността и нейните държави-членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна. Неговите цели са следните:

- да осигури подходяща рамка за политически диалог между страните, за да позволи развитието на тесни политически връзки между тях,
- да подкрепи осъществените от Република Армения усилия за укрепване на нейната демокрация, развитие на икономиката и приключване на процеса на преход към пазарна икономика,
- да насърчи търговския обмен и инвестициите, както и хармоничните икономически отношения между страните, за да насърчи тяхното устойчиво икономическо развитие,
- да създаде основите на сътрудничество в законодателната, икономическата, социалната, финансовата, научната за граждански цели и технологичната област, както и на културното сътрудничество.

ДЯЛ I

ОБЩИ ПРИНЦИПИ*Член 2*

Спазването на демокрацията, принципите на международното право и правата на човека, определени по-специално в Хартата на ООН, Заключителния акт от Хелзинки и Парижката харта за нова Европа, както и на принципите на пазарната икономика, провъзгласени по-специално в документите на Бонската конференция на КССЕ ръководи вътрешната и външната политика на страните и представлява съществен елемент на партньорството и на настоящото споразумение.

Член 3

Страните смятат, че от основно значение за бъдещето благополучие и стабилност на новите независими държави, възникнали след разпадането на Съюза на съветските социалистически републики, наричани по-долу „независими държави“, е същите да поддържат и развиват своето сътрудничество при зачитане на принципите на Заключителния акт от Хелзинки и международното право, както и добросъседски отношения, и да обединяват всичките си усилия за насърчаване на този процес.

Член 4

Страните разглеждат при необходимост развитието на обстановката в Република Армения, по-специално що се отнася до преобладаващите икономически условия и осъществяването на икономическите реформи, целящи пазарна икономика. Съветът за

▼B

сътрудничество може да отправя препоръки на страните относно развитието на част от настоящото споразумение в светлината на тази обстановка.

ДЯЛ II

ПОЛИТИЧЕСКИ ДИАЛОГ*Член 5*

Между страните се установява редовен политически диалог, който те възнамеряват да развият и укрепват. Той съпътства и засилва сближаването между Общността и Република Армения, подкрепя политическите и икономическите промени, протичащи в тази държава и допринася за създаването на нови форми на сътрудничество. Политическият диалог:

- ще укрепва връзките на Република Армения с Общността и нейните държави-членки, а по този начин — с общността на демократичните народи като цяло. Икономическото сближаване, осъществено благодарение на настоящото споразумение, ще доведе до по-интензивни политически отношения,
- ще доведе до по-голямо сближаване на позициите по международни въпроси от взаимен интерес, като увеличи сигурността и стабилността в района и насърчи бъдещето развитие на независимите държави от Закавказието,
- ще предвижда страните да се стремят да сътрудничат в области, свързани с укрепването на стабилността и сигурността в Европа, спазването на принципите на демокрацията и зачитането и развитието на правата на човека, по-специално на малцинствата, и да се консултират по съответните въпроси, ако е необходимо.

Този диалог може да протича на регионална основа, с цел да допринесе за разрешаването на регионалните конфликти и напрежения.

Член 6

На министерско равнище политическият диалог протича в рамките на Съвета за сътрудничество, създаден съгласно член 78 или при други случаи, по взаимно съгласие.

Член 7

Страните създават и други процедури и механизми за политически диалог, по-специално под следните форми:

- редовни срещи на висши служители, представляващи Общността и нейните държави-членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна,

▼B

- пълноценно използване на дипломатическите канали между страните, по-специално чрез подходящи контакти на двустранно и многостранно равнище, като например на заседанията в ООН, ОССЕ или други организации,
- всички други средства, като например срещи между експерти, които могат да допринесат за укрепване и развиване на диалога.

Член 8

Политическият диалог на парламентарно равнище протича в рамките на Парламентарния комитет за сътрудничество, създаден съгласно член 83.

ДЯЛ III

ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ*Член 9*

1. Страните си предоставят взаимно третиране на най-облагодетелствана нация за всичко, отнасящо се до:

- вносите и износни мита и такси, включително начините на събиране на тези мита и такси,
- разпоредбите, отнасящи се до митническо оформяне, транзит, складиране и претоварване,
- данъци и други вътрешни сборове от всякакво естество, прилагани пряко или косвено върху вносите стоки,
- начините на плащане и прехвърляне на такива плащания,
- правилата, отнасящи се до продажбата, покупката, превоза, разпространението и употребата на стоки на вътрешния пазар.

2. Разпоредбите на параграф 1 не се прилагат:

- а) за преференциите, които се предоставят с цел създаване на митнически съюз или зона за свободна търговия, както и тези, произтичащи от създаването на такъв съюз или зона;
- б) за преференциите, предоставени на определени държави съгласно правилата на Световната търговска организация (СТО) и други международни споразумения в полза на развиващите се страни;
- в) за преференциите, които се предоставят на съседни държави, за облекчаване на трансграничния обмен.

▼B

3. Разпоредбите на параграф 1 не се прилагат през преходен период, изтичащ на датата на присъединяване на Република Армения към СТО или на 31 декември 1998 г., което от двете събития настъпи по-рано, както и по отношение на преференциите, описани в приложение I и предоставяни от Република Армения на другите държави, възникнали след разпада на СССР.

Член 10

1. Страните се съгласяват, че принципът за свобода на транзита е съществено условие за постигане целите на настоящото споразумение.

В тази връзка всяка страна осигурява свобода на транзита през нейна територия на стоки, произхождащи от митническата територия или предназначена за митническата територия на другата страна.

2. Правилата на член V, параграфи 2, 3, 4 и 5 от ГАТТ се прилагат между страните.

3. Правилата, изложени в настоящия член, не засягат други договори между страните специални правила, отнасящи се до специфични отрасли, по-специално транспорт, или до стоки.

Член 11

Без да се засягат правата и задълженията, произтичащи от международните договори за временен внос на стоки, обвързващи двете страни, всяка страна допълнително освобождава другата страна от вносни мита и данъци върху стоки, предмет на временен внос, в случаите и в съответствие с процедурите, определени в който и да бил друг обвързващ за страната международен договор по този въпрос, в съответствие с нейното законодателство. Отчитат се условията, при които задълженията, произтичащи от такива договори, са поети от съответната страна.

Член 12

1. Стоките с произход от Република Армения се внасят в Общността без никакви количествени ограничения, без да се засягат разпоредбите на членове 14, 17 и 18 от настоящото споразумение.

2. Стоките с произход от Общността се внасят в Република Армения без никакви количествени ограничения или други мерки с равностоен ефект.

Член 13

Стоките се търгуват между страните по пазарни цени.

Член 14

1. Когато вносът на определен продукт на територията на една от страните се увеличи до такова количество и при такива условия, които причиняват или създават опасност да причинят съществена вреда на местните производители на сходни или пряко конкурентни продукти, Общността или Република Армения, в зависимост от това коя от тях е засегнатата страна, могат да предприемат подходящи мерки в съответствие със следните процедури и условия.

2. Преди да предприемат някакви мерки или веднага щом това стане възможно, в случаите в които се прилага параграф 4, Общността или Република Армения, според конкретния случай, предоставя на Съвета за сътрудничество цялата информация, необходима за намиране на приемливо и за двете страни решение, както е предвидено в дял XI.

3. Ако в резултат на консултациите страните не постигнат съгласие относно мерките за преодоляване на затрудненията в срок от трийсет дни след нотифициране на Съвета за сътрудничество, страната, поискала консултациите, има право да ограничи вноса на съответните продукти до такава степен и за такъв срок, каквито са необходими, за да се предотврати или поправи вредата, или да предприеме други подходящи мерки.

4. В изключителни обстоятелства, когато всяко забавяне би причинило вреди, които трудно могат да се възстановят, страните могат да вземат мерки преди провеждане на консултациите, при условие че такива консултации бъдат предложени незабавно след предприемане на такива мерки.

5. При избора на мерките по настоящия член, страните предпочитат тези, които в най-малка степен препятстват постигането на целите на настоящото споразумение.

6. Никоя от разпоредбите на настоящия дял не засяга и не пречи по никакъв начин на предприемането от която и да е от страните на антидъмпингови или изравнителни мерки, съгласно член VI от ГАТТ, Споразумението за прилагането на член VI от ГАТТ, Споразумението за тълкуване и прилагане на членове VI, XVI и XXIII от ГАТТ или на съответното вътрешно законодателство.

Член 15

Страните се задължават да адаптират разпоредбите на настоящото споразумение относно търговията със стоки между тях към обстоятелствата и, по-специално, към положението, възникнало в резултат на присъединяването на Република Армения към СТО. Съветът за сътрудничество може да отправя към страните препоръки относно това приспособяване, които, в случай че бъдат приети, могат да бъдат приложени чрез сключване на договор между страните съгласно съответните им процедури.

▼B*Член 16*

Споразумението не изключва възможността за прилагане на забрани или ограничения по отношение на вноса, износа или транзита на стоки, обосновани от съображения за обществен морал, обществен ред, обществена сигурност, закрила на здравето и живота на хората, животните и растенията, опазване на природните ресурси, опазване на националните ценности с художествена, историческа или археологическа стойност, или закрила на интелектуалната, индустриалната и търговската собственост, нито за правила, отнасящи се до златото и среброто. При все това, тези забрани или ограничения не трябва да представляват средство за произволна дискриминация или прикрито ограничение в търговията между страните.

Член 17

Настоящият дял не се отнася до търговията с текстилни изделия, включени в глави 50 — 63 от Комбинираната номенклатура. Търговията с тези изделия се урежда от отделно споразумение, подписано на 18 януари 1996 г. и прилагано временно от 1 януари 1996 г.

Член 18

1. Търговията със стоки, които са предмет на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана, се урежда от разпоредбите на настоящия дял, с изключение на член 12.

2. Създава се контактна група по въпросите, свързани с въглищата и стоманата, съставена от представители на Общността, от една страна, и представители на Република Армения, от друга страна.

Контактната група обменя редовно информации по всички въпроси от взаимен интерес, свързани с въглищата и стоманата.

Член 19

Търговията с ядрени материали се извършва съгласно разпоредбите на договора, учредяващ Европейската общност за атомна енергия. При необходимост, търговията с ядрени материали се урежда с отделен договор, който предстои да бъде подписан между Европейската общност за атомна енергия и Република Армения.

ДЯЛ IV

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ТЪРГОВИЯТА И ИНВЕСТИЦИИТЕ

ГЛАВА I

УСЛОВИЯ НА ТРУД*Член 20*

1. При спазване на действащите във всяка отделна държава-членка закони, разпоредби и процедури, Общността и държавите-членки се стремят в третирането, предоставено на арменските граждани, законно наети на работа на територията на дадена държава-членка, да липсва дискриминация, основана на национална

▼B

принадлежност, по отношение условията на труд, трудовото възнаграждение или освобождаване от работа, в сравнение с гражданите на съответната държава-членка.

2. При съблюдаване на законите, условията и процедурите, приложими в Република Армения, Република Армения се стреми гражданите на държава-членка, законно наети на работа на територията на Република Армения, да не бъдат обект на дискриминация, основана на национална принадлежност, по отношение условията на труд, трудовото възнаграждение или освобождаване от работа, в сравнение със собствените ѝ граждани.

Член 21

Съветът за сътрудничество разглежда въпроса за това какви подобрения могат да бъдат направени в условията на труд на търговците в съответствие с международните ангажименти на страните, включително тези, определени в документа на Бонската конференция на КССЕ.

Член 22

Съветът за сътрудничество прави препоръки по прилагането на членове 20 и 21.

ГЛАВА II

УСЛОВИЯ ЗА УСТАНОВЯВАНЕТО И ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВАТА*Член 23*

1. Общността и държавите-членки предоставят не по-малко благоприятно третиране във връзка с условията за установяване на арменски дружества, както е определено в член 25, буква г), от предоставеното на дружества от трети държави.

2. Без да се засягат резервите, изброени в приложение IV, Общността и нейните държави-членки предоставят на дъщерните дружества на арменските дружества, установени на тяхна територия, не по-малко благоприятно третиране във връзка с тяхната дейност от това, предоставено на дружества на Общността.

3. Общността и държавите членки предоставят на дъщерните дружества на арменските дружества, установени на тяхна територия, не по-малко благоприятно третиране във връзка с тяхната дейност от това, предоставено на дъщерни дружества на дружества от която и да е трета държава.

4. Република Армения предоставя не по-малко благоприятно третиране във връзка с условията за установяване на дружества на Общността, както е определено в член 25, буква г), от предоставеното на арменски дружества или дружества от трети държави,

▼B

ако те са по-добри, и предоставя на дъщерни дружества или клонове на дружества на Общността, установени на нейна територия, не по-малко благоприятно третиране във връзка с условията на дейност от предоставеното на собствените ѝ дружества или клонове, или на дружествата или клоновете на трети държави, ако те са по-добри.

Член 24

1. Без да се засягат разпоредбите на член 97, разпоредбите на член 23 не се прилагат за въздушния, речния и морския транспорт.

2. Независимо от това, по отношение посочените по-долу дейности, предприети от морски агенции, предоставящи услуги за международен морски транспорт, включително дейности по използване на различни видове транспорт при даден превоз, включващи морски преход, всяка страна разрешава, при спазване на приложимите закони и подзаконни нормативни актове, на дружествата на другата страна да имат търговско присъствие на нейната територия под формата на дъщерни дружества или клонове, при условия на установяване и дейност не по-малко благоприятни от онези, които са предоставени на нейните собствени дружества или на дъщерни дружества или клонове на дружества на която и да било трета държава, ако последните са по-добри.

3. Тези дейности включват следното, без да се ограничават до него:

а) маркетинг и продажба на морски транспортни и свързаните с тях услуги чрез пряк контакт с клиенти, от котировката до оформянето на фактурата, независимо от това дали тези услуги се извършват или предлагат от самия доставчик на услугата или от доставчици на услуги, с които продавачът на услуги е установил постоянни търговски договори;

б) покупка и използване за собствена сметка или са сметка на клиентите им (и за продажба на клиентите им) на всякакви транспортни или свързани с тях услуги, включително вътрешно-транспортни услуги от всякакъв вид, по-специално речен, шосеен или железопътен транспорт, необходими за предоставяне на комбинирани услуги;

в) изготвяне на транспортни документи, митнически документи или други документи, свързани с произхода и естеството на превозваните стоки;

г) осигуряване на търговска информация с всички средства, включително с компютризирани информационни системи и чрез електронен обмен на данни (при условие че се спазват ограниченията с недискриминационен характер, касаещи далекосъобщенията);

▼B

- д) установяване на търговски договорености, включително участие в капитала на дружеството и наемане на местен персонал (или, в случай на чуждестранен персонал, при спазване на съответните разпоредби на настоящото споразумение), с други морски агенции, установени на място;
- е) организиране за сметка на други дружества на акостирането на плавателния съд и приемането на товара при необходимост.

Член 25

По смисъла на настоящото споразумение:

- а) „дружество на Общността“, съответно „арменско дружество“ означава дружество, създадено съгласно законите на държавачленка или на Република Армения, което има седалище, централно управление или място на стопанска дейност територията на Общността или на Република Армения. Когато обаче дружеството, създадено съгласно законодателството на държавата-членка или съответно на Република Армения, притежава само уставно седалище на територията на Общността или на Република Армения, то ще се смята за дружество на Общността или за арменско дружество, когато дейността му е действително и трайно свързана съответно с икономиката на една от държавите-членки или на Република Армения;
- б) „дъщерно дружество“ на дружество означава дружество, действително контролирано от първото;
- в) „клон“ на дружество означава място на стопанска дейност без правосубектност, което изглежда дълготрайно установено, като например разширение на дружеството-майка, има собствено управление и е материално обезпечено да води преговори с трети страни така че последните, независимо че знаят, че при необходимост се установява юридическа връзка с дружеството-майка, чиято централа е в чужбина, не се налага да работят директно с това дружество-майка, а могат да водят преговори на мястото на стопанска дейност, което представлява разширението;
- г) „установяване“ означава правото за дружествата на Общността или арменските дружества, определени в буква а), да упражняват стопанска дейност, като създадат дъщерни дружества и клонове съответно в Република Армения или в Общността;
- д) „дейност“ означава осъществяването на стопанска дейност;
- е) „стопанска дейност“ означава дейност с промишлен или търговски характер, както и свободни професии.

▼B

По отношение на международния морски транспорт, включително дейности от комбиниран транспорт, включващ морски преход, от разпоредбите на настоящата глава и глава III се ползват гражданите на държавите-членки или на Република Армения, установени извън Общността или Република Армения, както и дружествата за корабоплаване, установени извън Общността или Република Армения и контролирани от граждани на една от държавите-членки или на Република Армения, когато техните плавателни съдове са регистрирани в същата държава-членка или в Република Армения, в съответствие с тяхното съответно законодателство.

Член 26

1. Независимо от всякакви други разпоредби на настоящото споразумение, на никоя страна не се забранява да прилага предпазни мерки, включително за закрила на инвеститорите, вложителите, притежателите на застрахователни полици или на лицата, притежаващи фидуциарни права, или за осигуряване целостта и стабилността на финансовата система. Такива мерки не се прилагат с цел неизпълнение на задълженията на страната по споразумението.

2. Нищо в споразумението не може да се тълкува, че от дадена страна може да се изисква да предоставя информация свързана с дейността и сметките на отделни клиенти или всякаква поверителна или защитена информация, която е на разположение на публичните институции.

3. За целите на настоящото споразумение под „финансови услуги“ се разбират дейностите, описани в приложение III.

Член 27

Разпоредбите на настоящото споразумение не засягат прилагането от всяка страна на която и да било мярка, необходима, за да се предотврати заобикаляне посредством разпоредбите на настоящото споразумение на мерките, които е предприела по отношение на достъпа на трети страни до нейния пазар.

Член 28

1. Независимо от разпоредбите на глава I от настоящия дял, дружество на Общността или арменско дружество, установено на територията на Република Армения, респективно на територията на Общността, има право да наема или да осигурява наемането на работа в своите дъщерни дружества и клонове, съгласно действащите закони на приемащата страна, на територията на Република Армения, респективно на Общността, граждани на държавите-членки на Общността или на Република Армения, при

▼B

условие че тези служители са ключов персонал съгласно определението на параграф 2 от настоящия член и че те се наемат изключително от тези дъщерни дружества или клонове. Разрешителните за пребиваване и за работа на такива служители обхващат само периода на тази заетост.

2. Ключов персонал на горните дружества, наричани по-долу „организации“, са „командирани кадри“, съгласно определението на буква в), попадащи в следните категории, при условие че организацията притежава правосубектност и че съответните лица са наети от нея или са партньори там (но не в качеството на мажоритарни акционери) най-малко през годината, непосредствено предшестваща командироването:

а) лица, заемащи отговорна длъжност в дадена организация, които основно ръководят управлението на предприятието, които се контролират и получават общи насоки от съвета на директорите или акционерите на дружеството или от техния равностоен органи и които:

— управляват предприятието или отдел или подразделение на предприятието,

— упражняват надзор и контрол върху работата на други служители, упражняващи ръководни, надзорни или технически функции,

— притежават правото лично да назначават и освобождават служители или да дават препоръки по въпросите за назначаване и освобождаване, или други кадрови въпроси;

б) лицата на работа в дадена организация, които притежават необичайни познания, които са от съществено значение за обслужването, изследователското оборудване, технологиите или управлението на предприятието. Оценката на такива познания може да отразява, освен специфичните познания за предприятието, високо ниво на квалификация за вида работа или професия, изискваща специфични технически познания, включително членство в акредитирана професия;

в) „командиран кадър“ се определя като физическо лице, което работи в дадена организация на територията на една от страните и което е временно преместено на територията на другата страна за целите на извършване на стопанска дейност; съответната организация трябва да притежава свое основно място на стопанска дейност на територията на едната страна и командироването трябва да е към предприятие (дъщерно дружество, клон) на тази организация, което реално осъществява подобна стопанска дейност на територията на другата страна.

▼B*Член 29*

1. Страните полагат всички възможни усилия да предотвратят предприемането на мерки или действия, които могат да установят по-ограничителни условия за установяване или дейност на дружествата на другата страна, в сравнение с тези, съществуващи в деня, предхождащ датата на подписване на настоящото споразумение.

2. С разпоредбите на настоящия член не се засягат тези на член 37. Към хипотезите, предвидени в член 37, се прилагат единствено неговите разпоредби, които изключват приложението на всякакви други.

3. Като действа в духа на партньорство и сътрудничество и в светлината на разпоредбите на член 43, правителството на Република Армения се задължава да информира Общността за своите намерения да предложи нови закони или да приеме нови подзаконовни нормативни актове, които могат да направят условията за създаване или дейност на дъщерни дружества или клонове на дружества на Общността в Република Армения по-ограничителни от условията, съществуващи към деня, предхождащ датата на подписване на споразумението. Общността може да поиска от Република Армения да представя проектите на тези закони или подзаконовни нормативни актове и да провежда консултации по тези въпроси.

4. Когато съществува опасност новото законодателство или подзаконовите нормативни актове, въведени в Република Армения, да направят условията за дейност на дъщерни дружества или клонове на дружества на Общността, установени в Република Армения, по-ограничителни от условията, съществуващи към деня на подписване на споразумението, тези закони или подзаконовни нормативни актове не се прилагат по отношение на онези дъщерни дружества и клонове, установени в Република Армения към датата на влизане в сила на съответния акт, за срок от три години след влизането му в сила.

ГЛАВА III

**ТРАНСГРАНИЧНО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИ МЕЖДУ
ОБЩНОСТТА И РЕПУБЛИКА АРМЕНИЯ***Член 30*

1. Страните се задължават, в съответствие с разпоредбите на настоящата глава, да предприемат необходимите мерки за постепенно разрешаване на предоставяне на услуги от дружества от Общността или от Република Армения, установени в страна, различна от тази на получателя на услугите, като се отчита развитието на сектора на услугите в страните.

2. Съветът за сътрудничество отправя препоръки по прилагането на параграф 1.

Член 31

Страните сътрудничат за развитието в Република Армения на сектор на услугите, подчинен на пазарните закони.

Член 32

1. По отношение на морския транспорт, страните се задължават ефективно да прилагат принципа за неограничен достъп до международните морски пазари и трафик на търговска основа.

а) горната разпоредба не засяга правата и задълженията, произтичащи от Конвенцията на Организацията на обединените нации за кодекса на поведение на конферентните морски линии, така както са приложими за страните по настоящото споразумение. Неконферентните линии имат свободата да се конкурират с конферентните линии, доколкото се придържат към принципа за лоялна конкуренция на търговска основа;

б) страните потвърждават, че ще се придържат към принципа на свободната конкуренция по отношение на търговията с течни и твърди насипни товари.

2. При прилагане принципите на параграф 1, страните:

а) се въздържат от прилагане, считано от влизането в сила на настоящото споразумение, на разпоредби за разпределяне на товарите на двустранни споразумения между държава — членка на Общността и бившия Съветски съюз;

б) се въздържат от включване на разпоредби за разпределяне на товарите в бъдещи двустранни споразумения с трети страни, освен при изключителни обстоятелства, когато корабните превозвачи от едната или другата страна по настоящото споразумение не биха имали реално друга възможност да участват в превозите към и от съответната трета държава;

в) забраняват, в бъдещи двустранни договори, разпоредби за разпределяне на товарите, отнасящи се до сухи и течни насипни товари;

г) премахват, при влизане в сила на настоящото споразумение, всички едностранни мерки, а също и административните, технически и други пречки, които представляват скрито ограничение или имат дискриминационен ефект върху свободното предоставяне на услуги в международния морски транспорт.

3. Всяка страна *inter alia* предоставя на съдовете, използвани от граждани или дружества на другата страна, третиране, не по-малко благоприятно от онова, което предоставя на собствените си плавателни съдове по отношение на достъпа до пристанища, отворени за международната търговия, използването на инфраструктурата и на спомагателните морски услуги на пристанищата, а също и по отношение на свързаните с това такси и начисления, митнически услуги, определяне на корабни стоянки и съоръжения за товарене и разтоварване.

▼B

4. Гражданите и дружествата на Общността, осигуряващи услуги за международен морски транспорт, могат да предоставят свободно международни морски и речни услуги във вътрешните води на Република Армения и *vice versa*.

Член 33

С цел осигуряване на съгласувано развитие на транспорта между страните, съответстващо на техните търговски нужди, условията за взаимен достъп до пазара и предоставянето на услуги в областта на шосейния, железопътния и речен и, евентуално, въздушния транспорт могат да бъдат предмет на отделни споразумения, които ще бъдат договорени между страните след влизането в сила на настоящото споразумение.

ГЛАВА IV

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 34

1. Разпоредбите на настоящия дял се прилагат, при условие че се спазват ограниченията, обосновани от съображения за обществен ред, обществена сигурност или обществено здраве.

2. Те не се прилагат за дейности, които на територията на всяка от страните са свързани, дори случайно, с упражняването на официална власт.

Член 35

За целите на настоящия дял, нищо в споразумението не забранява страните да прилагат своите законови и подзаконови нормативни актове, касаещи влизането и пребиваването, работата, трудовите условия и установяването на физически лица и предоставянето на услуги, при положение че не ги прилагат по начин, който обезсилва или накърнява ползите, произтичащи за всяка от страните от условията на някоя конкретна разпоредба на споразумението. Настоящата разпоредба не засяга прилагането на член 34.

Член 36

Дружествата, които се контролират от и са съвместна собственост на арменски дружества и дружества на Общността, също се ползват от разпоредбите на глави II, III и IV.

Член 37

Третирането, което всяка от страните предоставя на другата по силата на настоящото споразумение към деня, предхождащ с един месец, влизането в сила на съответните задължения по Общото споразумение по търговията с услуги (ГАТС), по отношение отраслите или мерките предмет на ГАТС, в никакъв

▼B

случай не е по-малко благоприятно от това, предоставено от първата страна в съответствие с разпоредбите на ГАТС по отношение на всеки отрасъл, подотрасъл или начин на предоставяне на услуги.

Член 38

По целите на глави II, III и IV не се взема предвид третирането, предоставяно от Общността, нейните държави-членки или Република Армения в резултат от задължения, поети със спогодби за икономическа интеграция, съобразно с принципите на член V от ГАТС.

Член 39

1. Третирането на най-облагодетелствана нация, предоставено в съответствие с разпоредбите на настоящия дял, не се прилага спрямо данъчните преференции, които страните предоставят или ще предоставят в бъдеще въз основа на споразумения за избягване на двойно данъчно облагане или на други данъчни договаренности.

2. Някоя разпоредба от настоящия дял не може да се тълкува по начин, препятстващ приемането или прилагането от страните на мерки, насочени към предотвратяване на избягване на данъчно облагане в съответствие с данъчните разпоредби на споразуменията, целящи да избегнат двойното данъчно облагане, на други данъчни договоренности или на вътрешното данъчно законодателство.

3. Някоя разпоредба от настоящия дял не се тълкува по начин, препятстващ държавите-членки или Република Армения, да разграничават при прилагането на съответните разпоредби на тяхното данъчно законодателство данъкоплатците, които не са в равностойно положение, по-специално по отношение на местопребиването им.

Член 40

Без да се засяга член 28, някоя разпоредба на глави II, III и IV не може да се тълкува, като даваща право на:

- граждани на държавите-членки или на Република Армения да влизат или да пребивават на територията на Република Армения, съответно на територията на Общността, във всякакво качество, и по-специално в качеството на акционери или съдружници на дружество, на управител или служител в това дружество или на доставчик или получател на услуги;
- клонове или дъщерни дружества на арменски дружества в Общността да наемат на работа или осигуряват наемане на работа на арменски граждани на територията на Общността;
- клонове или дъщерни дружества на дружества на Общността в Армения да наемат на работа или осигуряват наемане на работа на граждани на държавите-членки на територията на Република Армения;

▼B

- арменски дружества или клонове или дъщерни дружества в Общността на арменски дружества да осигуряват арменски граждани, които да действат за сметка и под контрола на други лица по силата на срочни трудови договори;
- дружества на Общността или дъщерни дружества и клонове в Армения на дружества на Общността да осигуряват работници — граждани на държава -членка по срочни трудови договори.

ГЛАВА V

ТЕКУЩИ ПЛАЩАНИЯ И КАПИТАЛИ

Член 41

1. Страните се задължават да разрешават извършването в свободно конвертируема валута на всички плащания по текущия баланс между лица, пребиваващи в Общността и в Република Армения, свързани с движението на стоки, услуги или хора и извършвани в съответствие с разпоредбите на настоящото споразумение.
2. Що се отнася до сделките по капиталовите операции на платежния баланс, страните осигуряват, от влизането в сила на настоящото споразумение, свободното движение на капиталите, свързани с преки инвестиции в дружества, създадени съгласно законите на приемащата страна, и инвестициите, извършвани съгласно разпоредбите на глава II, както и ликвидирането или репатрирането на резултата на тези инвестиции и на всякакви производни печалби.
3. Без да се засягат параграф 2 или параграф 5, от момента на подписването на настоящото споразумение страните се въздържат от въвеждането на нови ограничения за движението на капитал и свързаните текущи плащания между лицата, пребиваващи в Общността и в Република Армения и не правят съществуващите разпоредби по-ограничителни.
4. Страните провеждат консултации относно начините за улесняване на движението на капитал, различни от посочените в параграф 2, между Общността и Република Армения, с цел постигане целите на настоящото споразумение.
5. Въз основа на разпоредбите на този член, докато не бъде въведена пълна конвертируемост на валутата на Република Армения по смисъла на член VIII от Устава на Международния валутен фонд (МВФ), Република Армения може при изключителни обстоятелства да прилага валутни ограничения с оглед отпускането или поемането на краткосрочни и средносрочни финансови кредити, доколкото тези ограничения се налагат на Република Армения за отпускането на такива кредити и са допустими съгласно статута ѝ в МВФ. Република Армения прилага тези ограничения без дискриминация. Те се прилагат по начин, че най-малко

▼B

да засягат действието на настоящото споразумение. Република Армения своевременно информира Съвета за сътрудничество за въвеждането на такива мерки и за всяка промяна в тях.

6. Без да се засягат параграфи 1 и 2, когато при изключителни обстоятелства движението на капитали между Общността и Република Армения причинява или има опасност да причини сериозни затруднения за осъществяване на валутната и парична политика в Общността или в Република Армения, Общността, съответно Република Армения, могат да вземат предпазни мерки по отношение движението на капитали между Общността и Република Армения за срок не по-дълъг от шест месеца, ако тези мерки са абсолютно наложителни.

ГЛАВА VI

ЗАЩИТА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА, ИНДУСТРИАЛНАТА И ТЪРГОВСКАТА СОБСТВЕНОСТ*Член 42*

1. Съгласно разпоредбите на настоящия член и на приложение II, Република Армения продължава да подобрява закрилата на правата на интелектуална, индустриална и търговска собственост, с цел да осигури до края на петата година след влизането в сила на настоящото споразумение ниво на закрила подобно на съществуващото в Общността, включително и на средства за защита на тези права.

2. В края на петата година след влизането в сила на настоящото споразумение, Република Армения се присъединява към многостранните съглашения в областта на интелектуалната, индустриалната и търговската собственост, посочени в приложение II, точка 1, по които държавите-членки са страни или които се прилагат на практика от държавите-членки, съгласно съответните разпоредби на тези конвенции.

ДЯЛ V

СЪТРУДНИЧЕСТВО В ЗАКОНОДАТЕЛНАТА ОБЛАСТ*Член 43*

1. Страните признават, че важно условие за укрепване икономическите връзки Република Армения и Общността е сближаването на действащото и бъдещето законодателство на Република Армения със законодателството на Общността. Република Армения полага всички усилия да приведе постепенно законодателството си в съответствие със законодателството на Общността.

▼ B

2. Сближаването на законодателството обхваща по-специално следните области: митническо законодателство, дружествено право, банково право, счетоводство и данъчно облагане на дружествата, интелектуална собственост, безопасност на труда, финансови услуги, правила за конкуренцията, обществени поръчки, закрила на здравето и живота на хората, животните и растенията, околна среда, защита на потребителите, косвено данъчно облагане, митническо законодателство, технически правила и стандарти, закони и подзаконовни нормативни актове в областта на ядрената енергетика, транспорт.

3. Общността предоставя на Република Армения техническа помощ за осъществяване на тези мерки, която може да включва *inter alia*:

— обмен на експерти;

— своевременно предоставяне на информация във връзка със съответното законодателство;

— организиране на семинари;

— дейности, свързани с обучението;

— помощ при превода на законодателството на Общността в съответните области.

4. Страните се съгласяват да проучат възможностите за съгласувано прилагане на съответните им правила за конкуренцията, когато тяхното прилагане засяга търговията между страните.

ДЯЛ VI

ИКОНОМИЧЕСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 44

1. Общността и Република Армения установяват икономическо сътрудничество, предназначено да подпомогне процеса на икономически реформи, възстановяването и устойчивото развитие на Република Армения. Това сътрудничество укрепва съществуващите икономически връзки в полза на двете страни.

2. Политиките и други мерки целят да подпомогнат икономическите и обществени реформи и реструктурирането на икономическата и обществена системи в Република Армения, и са подчинени на изискванията за устойчиво и хармонично социално развитие; те са също така съобразени с изискванията за опазване на околната среда.

3. За тази цел, сътрудничеството се съсредоточава върху икономическото и социалното развитие, развитието на човешките ресурси, подпомагане на предприятията (приватизация, насърчаване и закрила на инвестициите, малки и средни предприятия и

▼B

др.), минното дело и суровините, науката и технологиите, земеделието и хранително-вкусова промишленост, енергетиката, транспорта, туризма, далекосъобщенията, финансовите услуги, борбата срещу прането на пари, търговията, митниците, сътрудничеството в областта на статистиката, информацията и комуникацията, опазване на околната среда и регионалното сътрудничество.

4. Специално внимание се отделя на мерките за развитие на сътрудничеството между независимите държави от Закавказието и други съседни държави, за да се насърчи хармоничното развитие на региона.

5. Когато е възможно, формите на икономическо и друго сътрудничество по настоящото споразумение могат да бъдат подпомогнати чрез техническа помощ от Общността въз основа на съответния регламент на Съвета, приложим за техническата помощ на независимите държави, на съгласуваните приоритети в индикативната програма относно техническата помощ на Общността за Република Армения и определените в нея процедури за координация и изпълнение.

*Член 45***Сътрудничество в областта на търговията със стоки и услуги**

Страните сътрудничат за осигуряване съответствието на международната търговия на Република Армения с правилата на СТО.

Сътрудничеството засяга по-специално специфични области, непосредствено свързани с улесняването на търговията:

- формулиране на политика в областта на търговията и по въпросите, свързани с търговията, по-специално плащанията и клиринговите механизми,
- изработване на съответно законодателство,
- постоянна помощ с цел подготовка на Република Армения за бъдещо присъединяване към СТО.

*Член 46***Промислено сътрудничество**

1. Сътрудничеството си поставя за цел по-специално да насърчи:

- развитие на търговски връзки между икономически оператори от двете страни;
- участие на Общността в усилията на Република Армения за промишлено реструктуриране и привличане на постоянни инвестиции към нейната промишленост;

▼B

- подобряване на управлението;
- установяване на подходящи търговски правила и практики;
- опазване на околната среда.

2. Разпоредбите на настоящия член не засягат прилагането на правилата на Общността за конкуренция по отношение на предприятията.

*Член 47***Насърчаване и закрила на инвестициите**

1. Като взема предвид съответните правомощия и компетентност на Общността и на държавите-членки, сътрудничеството има за цел да създаде благоприятен климат за местни и чужди инвестиции, по-специално чрез подобряване на условията за закрила на инвестициите, прехвърляне на капитали и обмен на информация за възможности за инвестиции.

2. Целите на настоящото сътрудничество по-специално включват:

- сключване, когато е необходимо, на споразумения за насърчаване и закрила на инвестициите между държавите-членки и Република Армения,
- сключване, когато е необходимо, между държавите-членки и Република Армения на договори за избягване на двойното данъчно облагане,
- създаване на благоприятни условия за привличане на чуждестранни инвестиции в арменската икономика,
- установяване на трайни и подходящи законови и търговски условия, както и информационен обмен за законовите, подзаконовите нормативни актове и административните практики в областта на инвестициите,
- информационен обмен за възможности за инвестиране под формата на, *inter alia*, търговски панаири, изложения, търговски седмици и други събития.

*Член 48***Обществени поръчки**

Страните си сътрудничат за развитие на условия на открито и конкурентно възлагане на обществени поръчки, по-специално чрез покани за предложения.

▼B*Член 49***Сътрудничество в областта на стандартите и оценката на съответствието**

1. Сътрудничеството между страните има за цел да насърчи постигането на международните критерии, принципи и насоки в областта на качеството, да улесни взаимното признаване в областта на оценка на съответствието, както и да подобри качеството на арменските стоки.

2. За тази цел страните се стремят да сътрудничат в рамките на проекти за техническа помощ, целящи:

- да развият подходящо сътрудничество със специализираните в тези области организации и институции,
- да развият използването на техническите правила на Общността и прилагането на европейските норми и процедури за оценка на съответствието,
- да насърчат обмена на опит и техническа информация в областта на управление на качеството.

*Член 50***Минно дело и суровини**

1. Страните се стремят да увеличават инвестициите и търговията в областта на минното дело и суровините.

2. Сътрудничеството засяга по-специално следните области:

- обмен на информации за новостите в минното дело и сектора на цветните метали,
- създаване на правна рамка за сътрудничеството,
- търговски въпроси,
- приемане и прилагане на законодателство в областта на опазване на околната среда,
- обучение,
- безопасност на минната промишленост.

*Член 51***Сътрудничество в областта на науката и технологиите**

1. Страните насърчават двустранното сътрудничество в областта на научните изследвания и технологични разработки за граждански цели, въз основа на взаимна полза, като отчитат наличните ресурси,

▼B

необходимия достъп до съответните им програми и при условие че е осигурена ефективна закрила на правата на интелектуална, индустриална и търговска собственост.

2. Сътрудничеството в областта на науката и технологиите обхваща по-специално:

- обмен на научна и техническа информация;
- съвместни дейности в научноизследователската и развойна област;
- дейности по обучението и програми за мобилност за учени, изследователи и техници от двете страни, работещи в научноизследователската и развойна област.

Когато това сътрудничество приеме формата на дейности, включващи образование и/или обучение, то се извършва в съответствие с разпоредбите на член 52.

По общо съгласие страните могат да прибегват до други форми на сътрудничество в областта на науката и технологиите.

При осъществяване на това сътрудничество специално внимание се отделя на устройването на нови работни места на учени, инженери, изследователи и техници, които участват или са участвали в изследването и/или производството на оръжия за масово поразяване.

3. Сътрудничество по този член се осъществява при условия, които подлежат на специално договаряне и сключване в съответствие с приетите от всяка една от страните процедури и които определят *inter alia* подходящи разпоредби в областта на правото на интелектуална, индустриална и търговска собственост.

*Член 52***Образование и обучение**

1. Страните си сътрудничат с цел повишаване равнището на общото образование и професионално обучение в Република Армения, както в държавния, така и в частния сектор.

2. Сътрудничество обхваща по-специално следните области:

- модернизиране на системите на висшето образование и обучението в Република Армения, по-специално системата за признаване на висшите учебни заведения и дипломите за завършено висше образование.
- обучение на служители от държавния и частния сектор, както и на висши държавни служители в приоритетни области, които предстоят да се определят,
- сътрудничество между учебните заведения и между учебните заведения и предприятията,

▼B

- мобилност на преподавателите, дипломантите, административен персонал, млади учени и изследователи и млади хора,
- насърчаване на обучението по европеистика в подходящи заведения,
- изучаване на езиците на Общността,
- следдипломно обучение на конферентни преводачи,
- обучение на журналисти,
- обучение на преподаватели.

3. Участието на една страна в различни образователни програми и програми за обучение на другата страна може да се предвиди при спазване на съответните им процедури, като при нужда се създават институционална рамка и програми за сътрудничество, въз основа на участието на Република Армения в програмата „Темпус“ на Общността.

*Член 53***Земеделие и аграрно-промишлен сектор**

Сътрудничеството в тази област има за цел модернизацията, приватизацията и реструктурирането на земеделието, аграрно-промишления сектор и сектора на услугите в Република Армения, развитието на вътрешните и международни пазари за арменски продукти, при условия, осигуряващи опазването на околната среда, при отчитане на необходимостта да се подобри сигурността на снабдяването с хранителни продукти, развитието на аграрно-промишления сектор, преработването и разпространението на земеделски продукти. Страните се стремят и към постепенно сближаване на арменските стандарти с техническите норми на Общността за промишлените и земеделски хранителни продукти, в това число санитарните и фитосанитарните стандарти.

*Член 54***Енергетика**

1. Сътрудничеството се основава на принципите на пазарната икономика и Европейската енергийна харта, като държи сметка за Договора за енергийната харта и на протокола към енергийната харта за енергийната ефективност и свързаните аспекти на околната среда, и се развива в перспективата на постепенна интеграция на енергийните пазари в Европа.

2. Сътрудничеството обхваща по-специално следните области:

- формулиране и разработване на енергийна политика,
- усъвършенстване управлението и нормативната уредба на енергийния сектор в съответствие с пазарната икономика,

▼B

- повишаване качеството и безопасността на енергоснабдяването, по икономически и екологично надежден начин,
- насърчаване енергоспестяването и енергийната ефективност и прилагане на протокола към енергийната харта за енергийната ефективност и свързаните аспекти на околната среда,
- модернизация на енергийната инфраструктура,
- усъвършенстване на технологиите за снабдяване и крайно потребление, независимо от вида на използваната енергия,
- управление и техническо обучение в енергийния сектор,
- транспорт и пренос на енергия и енергийни материали,
- въвеждане на определен набор институционални, правни, данъчни и други условия, необходими за насърчаване на търговията и инвестициите в областта на енергетиката,
- развитие на водноелектрическите ресурси и други възстановими източници на енергия.

3. Страните обменят съответна информация относно инвестиционни проекти в енергийния сектор, особено във връзка със строителството и реконструкцията на нефтопроводи и газопроводи или други средства за пренос на енергийни продукти. Те си сътрудничат за възможно най-ефикасно осъществяване на разпоредбите на дял IV и на член 47 що се отнася до инвестициите в енергийния сектор.

*Член 55***Околна среда**

1. В духа на Европейската енергийна харта и декларацията на конференцията в Люцерн от 1993 г. и в съответствие с Договора за енергийната харта, и по-специално член 19 от него, както и с протокола към енергийната харта за енергийната ефективност и свързаните аспекти на околната среда, страните развиват и укрепват сътрудничеството си в областта на околната среда и човешкото здраве.

2. Сътрудничеството има за цел да се бори с влошаването на качеството на околната среда и включва по-специално:

- ефективно следене на нивата на замърсяване и оценка на околната среда; информационната система за състоянието на околната среда,
- борба с местно, регионално и трансгранично замърсяване на въздуха и водите,

▼B

- възстановяване на околната среда,
  - устойчиво, ефикасно и екологично съобразно производство и потребление на енергията,
  - обезопасяване на промишлените съоръжения,
  - класификация и безопасно използване на химикали,
  - качество на водите,
  - намаляване, преработване и безопасно изхвърляне на отпадъци, прилагане на Базелската конвенция,
  - въздействие на земеделието върху околната среда, ерозия на почвата и химическо замърсяване,
  - опазване на горите,
  - съхранение на биологичното разнообразие, защитените територии и устойчиво използване и управление на биологичните ресурси,
  - планиране на земеползването, включително строително и градоустройствено планиране,
  - прилагане на икономически и данъчни инструменти,
  - промени в глобалния климат,
  - образование и запознаване с проблемите на околната среда,
  - техническа помощ при възстановяване на зони, засегнати от радиоактивност и произтичащите от това социално-санитарни проблеми,
  - прилагане на Конвенцията от Еспо за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст.
3. Сътрудничеството обхваща по-специално следните области:
- предвиждане на бедствия и други извънредни ситуации,
  - обмен на информация и специалисти, включително в областта на обмен на екологично чисти технологии и надеждното и екологично съобразното използване на биотехнологии,
  - съвместни изследователски дейности,
  - привеждане на законодателството в съответствие със стандартите на Общността,

▼B

- обучение в областта на околната среда и укрепване на институциите,
- сътрудничество на регионално ниво, включително в рамките на Европейската агенция за околната среда на Общността и на международно ниво,
- разработване на стратегии, по-специално по отношение на глобалните и климатични проблеми, а също и с оглед постигане на устойчиво развитие,
- изследвания за въздействието върху околната среда.

*Член 56***Транспорт**

Страните развиват и укрепват сътрудничеството в областта на транспорта.

Това сътрудничество цели *inter alia* реструктурирането и модернизацията на транспортните системи и мрежи в Република Армения и развитието и осигуряването, където е уместно, на съвместимост на транспортните системи в контекста на създаване на глобална транспортна система. Функционирането на всички традиционни средства за връзка между независимите държави от Закавказието и другите съседни страни ще бъде предмет на особено внимание.

Сътрудничеството обхваща по-специално:

- модернизиране на управлението и дейността на шосейния транспорт, железопътната мрежа, пристанищата и летищата,
- модернизиране и развитие на железопътна, речна, шосейна, пристанищна, въздушнотранспортна и въздушно-навигационна инфраструктура, включително модернизация на главните пътища от общ интерес и на трансевропейските връзки за посочените видове транспорт, по-специално включените в проекта Тгасеса,
- насърчаване и развиване на комбиниран транспорт,
- насърчаване на съвместни научноизследователски и развойни програми,
- изготвяне на законодателна и институционална рамка за развитие и прилагане на политика в областта на транспорта, предвиждаща *inter alia* приватизация на транспортния сектор.

*Член 57***Пощенски услуги и далекосъобщения**

В рамките на своите правомощия и компетентност, страните разширяват и укрепват сътрудничеството в следните области:

- изработване на политика и основни насоки за развитието на отрасъла на далекосъобщенията и пощенските услуги,

▼B

- формулиране на принципите на тарифната политика и продажбите на далекосъобщителните и пощенски услуги,
- обмен на технологии и ноу-хау, по-специално в областта на европейските технически стандарти и системите за сертификация,
- насърчаване на разработването на проекти в областта на далекосъобщителните и пощенските услуги и привличане на инвестиции,
- подобряване на ефикасността и качеството на далекосъобщителните и пощенските услуги, *inter alia*, чрез либерализация на дейността на подотраслите,
- развитие на приложението на далекосъобщенията, по-специално в областта на електронен превод на парични средства,
- управление на далекосъобщителните мрежи и тяхната оптимизация,
- приемане на подходяща нормативна база за предоставянето на далекосъобщителните и пощенски услуги и използване на радиочестотния спектър,
- обучение в областта на далекосъобщенията и пощенските услуги с оглед използването им в пазарни условия.

*Член 58***Финансови услуги**

Сътрудничеството цели по-специално улесняване на интеграцията на Република Армения в общоприетите системи за плащания. Техническата помощ обхваща:

- развитието на банковите и финансови услуги, развитието на общ пазар на финансови средства, интегриране на Република Армения в общоприетите системи за плащания,
- развитие в Република Армения на система от данъчни институции, обмен на опит и обучение на кадри,
- развитие на застрахователните услуги, което би създадо, *inter alia*, благоприятна среда за участие на дружества на Общността в смесени дружества в областта на застраховането в Република Армения, както и за развитието на застраховането на експортното кредитиране.

Това сътрудничество допринася по-специално за насърчаване на развитието на отношенията между Република Армения и държавите-членки на Общността в сектора на финансовите услуги.

Член 59

Регионално развитие

1. Страните укрепват сътрудничество в областта на регионалното развитие и териториалното планиране.

2. За тази цел страните насърчават обмена на информация между държавните, регионалните и местните власти относно регионалната политика и устройството на територията, а също и относно методите за формулиране на регионалните политики, като отделят специално внимание на развитието на области в неблагоприятно положение.

Те също така насърчават преките контакти между съответните региони и държавните организации, отговарящи за планирането на регионалното развитие, с цел, *inter alia*, да обменят методи и начини за насърчаване регионалното развитие.

Член 60

Социално сътрудничество

1. В областта на здравеопазването и сигурността страните развиват сътрудничеството помежду си с цел повишаване на нивото на защита на здравето и безопасността на работниците.

Сътрудничеството обхваща по-специално:

- образование и обучение по въпроси на здравето и безопасността на труда, с отделяне на специално внимание на високорисковите сектори на дейност,
- разработване и налагане на превантивни мерки за борба срещу болестите и други професионални заболявания,
- предотвратяване опасността от големи аварии и работа с токсични химикали,
- изследователска дейност за разработване на научна база по отношение работната среда и здравословните и безопасни условия на труд.

2. В областта на трудовата заетост, сътрудничеството обхваща по-специално техническа помощ за:

- оптимизиране на пазара на труда,
- модернизация на услугите в областта на заетостта и професионалната ориентация,
- планиране и управление на програмите за реструктуриране,
- насърчаване на местните служби за заетост,
- обмен на информация за програмите за гъвкава заетост, включително тези, които насърчават самонаемането и частното предприемачество.

▼B

3. Страните обръщат специално внимание на сътрудничеството в областта на социалната защита, и по-специално на сътрудничеството в планирането и осъществяването на реформи в социалната защита в Република Армения.

Тези реформи целят да развият в Република Армения методи за защита, които са характерни за пазарните икономики, и включват всички форми на социална защита.

*Член 61***Туризм**

Страните укрепват и развиват сътрудничеството помежду си, по-специално като:

- улесняват туристическия обмен,
- увеличават потока от информация,
- осъществяват обмен на ноу хау,
- проучват възможностите за организиране на съвместни дейности,
- осигуряват сътрудничество между официалните туристически органи,
- осигуряват обучение за развитието на туризма.

*Член 62***Малки и средни предприятия**

1. Страните целят да развият и заздравяват малките и средни предприятия и техните сдружения, както и сътрудничеството между малките и средни предприятия на Общността и Република Армения.

2. Сътрудничеството предвижда техническа помощ, по-специално в следните области:

- създаване на законодателна рамка за малките и средни предприятия (МСП),
- създаване на подходяща инфраструктура (агенция за подкрепа на МСП, връзки, помощ при създаване на фонд за МСП),
- създаване на технологични паркове.

*Член 63***Информация и комуникация**

Страните поощряват разработването на съвременни методи за обработка на информацията, касаещи по-конкретно медиите, и създават условия за ефикасен обмен на информация. Приоритет се дава на програми, насочени към осигуряване на широката публика на основна информация за Общността и Република Армения, включително, доколкото възможно, на достъп до базите данни, при спазване на правата на интелектуална собственост.

*Член 64***Защита на потребителите**

Страните установяват тясно сътрудничество, за да постигнат съвместимост между техните системи за защита на потребителите. Това сътрудничество обхваща по-специално обмена на информация относно законодателната дейност и институционалните реформи, създаването на постоянни системи на взаимно информиране за опасни продукти, подобряване информацията, която се предоставя на потребителите, особено тази за цените, характеристиките на предлаганите продукти и услуги, развитието на обмена между представителите на потребителски организации и увеличаване на съвместимостта на политиките за защита на потребителите, организация на семинари и курсове за обучение.

*Член 65***Митници**

1. Сътрудничеството цели да осигури спазването на всички разпоредби, които предстои да бъдат приети в областта на търговията и лоялната търговия, и сближаването на митническия режим на Република Армения с този на Общността.

2. Сътрудничеството обхваща по-специално следните въпроси:

- обмен на информация,
- подобряване на методите на работа,
- въвеждане на Комбинираната номенклатура и на единния административен документ,
- взаимна свързаност между системите за транзит на Общността и на Република Армения,
- опростяване на контрола и формалностите при превоза на стоки,
- подкрепа при въвеждането на модерни митнически информационни системи,

▼B

— организиране на семинари и курсове за обучение.

Когато е необходимо, се предоставя техническа помощ.

3. Без да се засягат другите форми на сътрудничество, предвидени в настоящото споразумение, по специално в членове 69 и 71, взаимопомощта в митническата област между административните органи на страните се основава на разпоредбите на протокола, приложен към настоящото споразумение.

*Член 66***Сътрудничество в областта на статистиката**

Сътрудничеството в тази област има за цел развитието на ефикасна статистическа система, която да осигури надеждни статистически данни, необходими за подпомагане и наблюдение на процеса на икономическа реформа, както и да допринесе за развитието на частното предприемачество в Република Армения.

Страните сътрудничат по-специално в следните области:

- адаптиране на арменската статистическа система към международните методи, стандарти и класификации,
- обмен на статистическа информация,
- предоставяне на макро- и микроикономическите статистически данни, необходими за осъществяване и управление на икономическите реформи.

За тази цел Общността предоставя техническа помощ на Република Армения.

*Член 67***Икономическа наука**

Страните улесняват процеса на икономическа реформа и координирането на икономическите политики по пътя на сътрудничество, насочено към подобряване разбирането за основните механизми на техните съответни икономики и към разработване и осъществяване на икономическата политика в условията на пазарна икономика. За тази цел, страните обменят информации за макроикономическите резултати и перспективи.

Общността предоставя техническа помощ за:

- подпомагане на Република Армения в процеса на икономическата реформа чрез специализирани съвети и техническа помощ,

▼B

- насърчаване на сътрудничеството между икономистите с цел ускоряване обмена на ноу-хау, необходим за изготвянето на икономическата политика и по-широкото разпространение на резултатите от изследванията, свързани с нея.

ДЯЛ VII

СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТИТЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕМОКРАЦИЯТА И ПРАВАТА НА ЧОВЕКА*Член 68*

Страните си сътрудничат по всички въпроси, свързани със създаването и укрепването на демократичните институции, по-специално онези от тях, които са необходими за укрепване на правата държава и закрилата на правата на човека и основните свободи, съгласно принципите на международното право и на ОССЕ.

Това сътрудничество включва програми за техническа помощ, предназначени за оказване на съдействие, по-специално при подготовка на необходимите законови и подзаконови нормативни актове, прилагането им, функционирането на съдебните институции, ролята на държавата по въпросите на правосъдието и функционирането на избирателната система. Предвидено е обучение в зависимост от нуждите. Страните поощряват контактите и обмена между своите национални, местни и съдебни власти, между парламентите и неправителствените организации.

ДЯЛ VIII

СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ПРОТИВОПРАВНИ ДЕЙНОСТИ И ПРЕДОТВРЯВАНЕ И КОНТРОЛ НАД НЕЗАКОННАТА ИМИГРАЦИЯ*Член 69*

Страните си сътрудничат за предотвратяване на противоправни дейности, в частност:

- противоправни дейности в областта на икономиката, включително корупцията,
- незаконни сделки с различни стоки, включително промишлени отпадъци,
- подправки.

Сътрудничеството в посочените области се основава на взаимни консултации и тясно взаимодействие. То включва техническа и административна помощ, в това число за:

▼B

- изготвяне на национално законодателство в областта на предотвратяване на противоправните дейности,
- създаване на информационни центрове,
- увеличаване ефективността на институциите, занимаващи се с предотвратяване на противоправни дейности,
- обучение на кадри и развитие на изследователска база,
- разработване на взаимно приемливи мерки за борба срещу противоправните дейности.

*Член 70***Пране на пари**

1. Страните се съгласяват, че е необходимо да положат усилия и да си сътрудничат за предотвратяване използването на техните финансови системи за пране на доходи от престъпни дейности като цяло и от незаконен трафик на наркотици по-специално.
2. Сътрудничеството в тази област включва административна и техническа помощ с цел създаването на подходящи стандарти срещу прането на пари, съответни на тези, възприети от Общността и международните форуми в тази област, по-специално Групата за защита на финансовата система (FATF).

*Член 71***Борба срещу наркотиците**

В рамките на своите правомощия и компетентност, страните си сътрудничат за повишаване на ефективността и ефикасността на политики и мерки за борба с незаконното производство, доставки и трафик на наркотични и психотропни вещества, включително предотвратяване отклоняването на прекурсори, а също и с оглед насърчаване превенцията и намаляването на търсенето на наркотици. Сътрудничеството в тази област се основава на взаимни консултации и тясна координация между страните по отношение на приетите цели и мерки в различните области на борба срещу наркотици.

*Член 72***Незаконна имиграция**

1. Държавите-членки и Република Армения си сътрудничат за предотвратяване и контрол над незаконната имиграция. За тази цел:
  - Република Армения се задължава да приеме обратно всички свои граждани, незаконно пребиваващи на територията на държава-членка, по молба на последната и без допълнителни формалности,

▼B

— и всяка държава-членка се задължава да приеме обратно всички свои граждани, както това е определено за Общността, пребиваващи незаконно на територията на Република Армения, по молба на последната и без допълнителни формалности.

Държавите-членки и Република Армения също така предоставят на своите граждани необходимите за това документи за самоличност.

2. Република Армения приема да сключи двустранни споразумения с държавите-членки, които пожелаят, за специалните задължения по реадмисията, включващи задължение за реадмисия на граждани на други държави и лица без гражданство, пристигнали на територията на дадена държава-членка от Република Армения или пристигнали в Република Армения от дадена държава-членка.

3. Съветът за сътрудничество проучва възможността за други съвместни усилия, които могат да бъдат положени за предотвратяване и контрол над незаконната имиграция.

ДЯЛ IX

КУЛТУРНО СЪТРУДНИЧЕСТВО*Член 73*

Страните се задължават да развиват, насърчават и улесняват културното сътрудничество. Когато е приложимо, предмет на сътрудничество могат да бъдат съществуващите програми за културно сътрудничество на Общността или на някои от нейните държави-членки. Могат да бъдат предприети и други дейности от взаимен интерес.

ДЯЛ X

ФИНАНСОВО СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ТЕХНИЧЕСКАТА ПОМОЩ*Член 74*

За осъществяване целите на настоящото споразумение и съгласно членове 75, 76 и 77, Република Армения се ползва от временна финансова помощ, която се отпуска от Общността посредством техническа помощ под формата на безвъзмездни средства. Тази помощ има за цел да ускори икономическите реформи в Република Армения.

Член 75

Тази финансова помощ се обхваща от мерките, предвидени в рамките на програма ТАСИС и съответния регламент на Съвета.

▼B*Член 76*

Целите и областите на финансово подпомагане от страна на Общността се определят в индикативна програма, отразяваща установените приоритети, която следва да бъде одобрена от двете страни, при отчитане нуждите на Република Армения, капацитета на различните отрасли за усвояване на отпуснатите средства и напредъка на реформите. Страните информират Съвета за сътрудничество за това.

Член 77

С цел да се постигне оптимално използване на наличните ресурси, страните следят вносните по техническата помощ от страна на Общността да се правят в тясна координация с тези от други източници, като например държавите-членки, други държави и международни организации като Международната банка за възстановяване и развитие и Европейската банка за възстановяване и развитие.

ДЯЛ XI

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ, ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ*Член 78*

Създава се Съвет за сътрудничество, който следи изпълнението на настоящото споразумение. Той се събира на министерско равнище веднъж годишно. Той разглежда всички важни въпроси, възникващи в рамките на споразумението, както и всякакви други двустранни или международни въпроси от взаимен интерес за постигане целите на настоящото споразумение. Съветът за сътрудничество може също така да отправя подходящи препоръки, по взаимно съгласие на двете страни.

Член 79

1. Съветът за сътрудничество се състои от членове на Съвета на Европейския съюз и членове на Комисията на Европейските общности, от една страна, и от членове на правителството на Република Армения, от друга страна.
2. Съветът за сътрудничество приема свой вътрешен правилник.
3. Съветът за сътрудничество се председателства последователно от представител на Общността и от член на правителството на Република Армения.

Член 80

1. При изпълнение на задълженията си Съветът за сътрудничество се подпомага от Комитета за сътрудничество, съставен от представители на членовете на Съвета на Европейския съюз и на членовете на Комисията на Европейските общности, от една страна, и от представители на правителството на Република

▼B

Армения, от друга страна, обикновено на ниво висш държавен служител. Комитетът за сътрудничество се председателства последователно от Общността и от Република Армения.

Съветът за сътрудничество определя в своя вътрешен правилник задълженията на Комитета за сътрудничество, които включват подготовка на заседанията на Съвета за сътрудничество, а също и реда на работа на този комитет.

2. Съветът за сътрудничество може да делегира част или всички свои правомощия на Комитета за сътрудничество, който осигурява приемственост между заседанията на Съвета за сътрудничество.

Член 81

Съветът за сътрудничество може да реши да създаде други специални комитети или органи, които да му съдействат при изпълнение на неговите задължения, като определя състава, задълженията и реда на работа на тези комитети или органи.

Член 82

При разглеждането на въпрос, възникнал в рамките на настоящото споразумение, във връзка с разпоредба, препращаща към член от ГАТТ/СТО, Съветът за сътрудничество във възможно най-голяма степен взема под внимание общоприетото тълкуване, което се дава на съответния член от ГАТТ/СТО от членовете на СТО.

Член 83

Създава се Парламентарен комитет за сътрудничество. Този комитет представлява средище, в което членовете на Народното събрание на Република Армения и на Европейския парламент се срещат и обменят мнения. Той сам определя периодичността на заседанията си.

Член 84

1. Парламентарният комитет за сътрудничество се състои от членове на Европейския парламент, от една страна, и от членове на Народното събрание на Република Армения, от друга страна.

2. Парламентарния комитет за сътрудничество приема свой вътрешен правилник.

3. Парламентарният комитет за сътрудничество се председателства последователно от Европейския парламент и от Народното събрание на Република Армения, в съответствие с изискванията, заложиени във вътрешния правилник.

▼B*Член 85*

Парламентарният комитет за сътрудничество може да поиска от Съвета за сътрудничество да му предостави всякаква информация във връзка с прилагането на настоящото споразумение. Съветът за сътрудничество му предоставя исканата информация.

Парламентарният комитет за сътрудничество бива информиран за препоръките на Съвета за сътрудничество.

Парламентарният комитет за сътрудничество може да отправя препоръки до Съвета за сътрудничество.

Член 86

1. В рамките на настоящото споразумение всяка страна се задължава да осигури достъпа на физическите и юридическите лица на другата страна, без прилагане на дискриминация спрямо собствените ѝ граждани, до компетентните съдилища и административни органи на страните, за да защитят своите лични и вещни права, включително онези, които са свързани с интелектуална, индустриална и търговска собственост.

2. В рамките на своите правомощия и компетентност, страните:

— насърчават прибягването до арбитраж за уреждане на спорове, произтичащи от търговски сделки и сделки за сътрудничество, сключени от стопанските субекти на Общността и Република Армения,

— се договарят, че когато даден спор е отнесен до арбитраж, всяка страна по спора може, освен ако правилата на изборния от страните арбитражен център не предвиждат друго, да избере свой собствен арбитър, независимо от неговата националност, и че третият арбитър или единственият арбитър може да бъде гражданин на трета държава,

— препоръчват на своите стопански субекти да изберат по взаимно съгласие приложимия към техните договори закон,

— насърчават позоваване на арбитражните правила, разработени от Комисията на Организацията на обединените нации по международно търговско право (УНСИТРАЛ) и прибягването до арбитраж на всеки един център на държава - страна по Конвенцията за признаване и изпълнение на чуждестранните арбитражни решения, подписана в Ню-Йорк на 10 юни 1958 г.

Член 87

Никоя разпоредба на настоящото споразумение не пречи една от страните да вземе мерки:

▼B

- а) каквито счита необходими, за да предотврати разгласяване на информация, която противоречи на нейните основни интереси в областта на сигурността;
- б) които се отнасят до производството или търговията с оръжия, боеприпаси или военно оборудване, както и до изследване, разработване или производство, необходими за отбраната, при условие че тези мерки не нарушават изискванията за лоялна конкуренция по отношение на продуктите, които не са предназначени изключително за военни цели;
- в) каквито счита необходими за собствената и сигурност в случай на сериозни вътрешни безредия, които смущават реда и законността, по време на война или на сериозно международно напрежение, което съставлява заплаха от война, или с цел да изпълнява поетите задължения за поддържане мира и международната сигурност;
- г) каквито счита необходими, за да изпълни международните си задължения и ангажименти за упражняване на контрол върху стоки и технологии „с двойна употреба“.

Член 88

1. В областите, обхванати от настоящото споразумение и без да се засягат каквито и да било специални разпоредби, съдържащи се в него:

- прилаганият от Република Армения режим по отношение на Общността не може да породи никаква дискриминация между държавите-членки, техните граждани или техните дружества,
- прилаганият от Общността режим по отношение на Република Армения не може да породи никаква дискриминация между гражданите на Република Армения или нейните дружества.

2. Разпоредбите на параграф 1 не засягат правото на страните да прилагат съответните разпоредби на данъчно си законодателство по отношение на данъкоплатците, които не са в равностойно положение с оглед мястото им на пребиваване.

Член 89

1. Всяка страните може да отнесе до Съвета за сътрудничество всеки спор във връзка с прилагането или тълкуването на настоящото споразумение.

2. Съветът за сътрудничество може да разрешава споровете посредством препоръка.

3. В случай че не е възможно спорът да бъде разрешен в съответствие с параграф 2, всяка страна може да нотифицира другата страна за назначаването на помирител, а другата страна трябва да назначи втори помирител в двумесечен срок. За целите на прилагането на тази процедура Общността и държавите-членки се считат за една страна по спора.

▼B

Съветът за сътрудничество назначава трети помирител.

Препоръките на помирителите се приемат с мнозинство от гласовете. Тези препоръки не са задължителни за страните.

4. Съветът за сътрудничество може да приеме правила за работа по решаване на спорове.

Член 90

Страните се договарят да се консултират взаимно без забавяне и по подходящ начин, по искане на една от страните, във връзка с разглеждане на всякакви въпроси, свързани с тълкуването или прилагането на настоящото споразумение и други свързани области на отношенията между страните.

Разпоредбите на настоящия член по никакъв начин не влияят върху и не засягат разпоредбите на членове 14, 89 и 95.

Член 91

Третиране, предоставено на Република Армения съгласно настоящото споразумение, по никакъв начин не може да бъде по-благоприятно от това, предоставено от държавите-членки една на друга.

Член 92

За целите на настоящото споразумение, под „страните“ се разбира, от една страна, Република Армения, и Общността, или държавите-членки, или Общността и държавите-членки, в съответствие с техните съответни правомощия, от друга страна.

Член 93

Доколкото въпроси, обхванати от настоящото споразумение, са предмет на Договора за европейска енергийна харта и протоколите към него, този договор и протоколи се прилагат при влизането им в сила по отношение на тези въпроси, но само в предвидената в тях степен.

Член 94

Настоящото споразумение се сключва за първоначален срок от десет години. Споразумението се подновява автоматично всяка година, при условие че никоя от страните не го денонсира шест месеца преди изтичането му, като нотифицира писмено другата страна за своето намерение.

Член 95

1. Страните предприемат всякакви общи или специални мерки, необходими за изпълнение на задълженията си, произтичащи от настоящото споразумение. Те следят за това да бъдат постигнати целите, определени в настоящото споразумение.

▼B

2. Ако една от страните счита, че другата страна не е изпълнила свое задължение, произтичащо от споразумението, тя може да предприеме подходящи мерки. Преди да направи това, освен в случай на неотложна спешност, тя трябва да представи в Съвета за сътрудничество цялата информация, необходима за задълбочено проучване на въпроса с оглед намиране на приемливо решение за страните.

При избора на мерки предимство трябва да се дава на тези, които най-малко биха попречили на действието на споразумението. Тези мерки трябва незабавно да се нотифицират на Съвета за сътрудничество, ако такова е желанието на другата страна.

Член 96

Приложения I, II, III и IV, както и протоколът съставляват неразделна част от настоящото споразумение.

Член 97

До въвеждане на равностойни права за физическите лица и стопанските субекти по настоящето споразумение, то не засяга правата, които им се предоставят от споразумения, които обвързват една или повече държави-членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна, освен в области от компетентността на Общността и без да накърняват задълженията на държавите-членки, произтичащи от настоящото споразумение в областите, предмет на тяхната компетентност.

Член 98

Настоящото споразумение се прилага, от една страна, на териториите, на които се прилагат Договорите за създаване на Европейската общност, Европейската общност за въглища и стомана и Европейската общност за атомна енергия при условията, посочени в тези договори, и, от друга страна, на територията на Република Армения.

Член 99

Депозитар на настоящото споразумение е генералният секретар на Съвета на Европейския съюз.

Член 100

Оригиналът на настоящото споразумение, чиито екземпляри на английски, гръцки, датски, испански, италиански, немски, нидерландски, португалски, фински, френски, шведски и арменски език са еднакво автентични, се депозира при генералния секретар на Съвета на Европейския съюз.

Член 101

Настоящото споразумение се одобрява от страните в съответствие с техните собствени процедури.

▼B

Настоящото споразумение влиза в сила на първия ден от втория месец след датата, на която страните нотифицират генералния секретар на Съвета на Европейския съюз, че процедурите, предвидени в параграф 1, са изпълнени.

При влизането му в сила и доколкото касае отношенията между Република Армения и Общността, настоящото споразумение заменя споразумението между Европейската икономическа общност и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Съюза на съветските социалистически републики, от друга страна, за търговия и икономическо и търговско сътрудничество, подписано в Брюксел на 18 декември 1989 г.

Член 102

В случай че в очакване на изпълнението на процедурите, необходими за влизането в сила на настоящото споразумение, разпоредбите на някои части от него се прилагат по силата на временно споразумение между Общността и Република Армения, страните приемат, че при такива обстоятелства под „дата на влизане в сила на настоящото споразумение“ се разбира датата на влизане в сила на временното споразумение.

Hecho en Luxemburgo, el veintidós de abril de mil novecientos noventa y seis.

Udfærdiget i Luxembourg den toogtyvende april nitten hundrede og seksoghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am zweiundzwanzigsten April neunzehnhundertsechsunneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι δύο Απριλίου χίλια εννιακόσια ενενήντα έξι.

Done at Luxembourg on the twenty-second day of April in the year one thousand nine hundred and ninety-six.

Fait à Luxembourg, le vingt-deux avril mil neuf cent quatre-vingt-seize.

Fatto a Lussemburgo, addì ventidue aprile millenovecentonovantasei.

Gedaan te Luxemburg, de tweeëntwintigste april negentienhonderd zessenegentig.

Feito no Luxemburgo, em vinte e dois de Abril de mil novecentos e noventa e seis.

Tehty Luxemburgissa kahdentenakymmenentenätoisena päivänä huhtikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäkuusi.

Som skedde i Luxemburg den tjugoandra april nittonhundraiosex.

Կառավարված և հազար իննը հարյուր իննսուց վեց թվականի ապրիլի քսաներկուսին

▼B

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

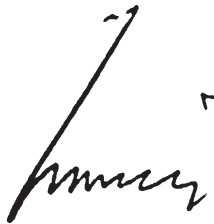
Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

▼B

Por el Reino de España

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'C. Ferraz', written in a cursive style.

Pour la République française

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. L. ...', written in a cursive style.

Thar ceann na hÉireann

For Ireland

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Ray ...', written in a cursive style.

Per la Repubblica italiana

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Gian ...', written in a cursive style.

▼B

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

Pela República Portuguesa

Suomen tasavallan puolesta

För Republiken Finland

▼B

För Konungariket Sverige

Lena Hjelm-Wallé

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Malcolm Rifkin

Por las Comunidades Europeas
For De Europæiske Fællesskaber
Für die Europäischen Gemeinschaften
Για τις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες
For the European Communities
Pour les Communautés européennes
Per le Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschappen
Pelas Comunidades Europeias
Euroopan yhteisöjen puolesta
För Europeiska gemenskaperna

Zsuzsanna Ágoston

[Signature]

Հայաստանի Հանրապետության հումար

[Signature]

СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИТЕ ДОКУМЕНТИ

- Приложение I* Преференции, предоставяни от Република Армения на независимите държави, съгласно член 9, параграф 3
- Приложение II* Конвенции за интелектуалната, индустриалната и търговската собственост, посочени в член 42
- Приложение III* Финансови услуги, посочени в член 26, параграф 3
- Приложение IV* Резерви на Общността съгласно член 23, параграф 2

Протокол за взаимопомощ между административните органи в митническата област

Протокол към споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна, във връзка с присъединяването на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република словения и Словашката република към Европейския съюз

Протокол към Споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна, във връзка с присъединяването на Република България и Румъния към Европейския съюз

Протокол към Споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна, относно рамково споразумение между Европейския съюз и Република Армения за общите принципи на участие на Република Армения в програми на Съюза

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ I

**ПРЕФЕРЕНЦИИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ РЕПУБЛИКА АРМЕНИЯ НА
НЕЗАВИСИМИТЕ ДЪРЖАВИ, СЪГЛАСНО ЧЛЕН 9, ПАРАГРАФ 3**

Всички независими държави

Не се налагат никакви вносни мита.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

КОНВЕНЦИИ ОТНОСНО ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА, ИНДУСТРИАЛНАТА И ТЪРГОВСКАТА СОБСТВЕНОСТ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 42

1. Член 42, параграф 2 се отнася до следните многостранни конвенции:
  - Бернска конвенция за закрила на литературните и художествените произведения (Парижки акт, 1971 г.),
  - Международна конвенция за закрила на артистите-изпълнители, продуцентите на звукозаписи и излъчващите организации (Рим, 1961 г.),
  - Протокол относно Мадридската спогодба за международна регистрация на марки (Мадрид, 1989 г.),
  - Ницка спогодба относно Международната класификация на стоките и услугите за регистрация на марки (Женева, 1977 г., изменена през 1979 г.),
  - Будапещенски договор за международно признаване депозирането на микроорганизми във връзка с производството по патентоване (1977 г., изменен през 1980 г.),
  - Международна конвенция за закрила на новите сортове растения (Женевски акт, 1991 г.).
2. Съветът за сътрудничество може да препоръча член 42, параграф 2 да се прилага и за други многостранни конвенции. При възникнали проблеми в областта на интелектуалната, индустриалната и търговската собственост, които засягат условията на търговията, по искане на всяка от страните се провеждат спешни консултации с цел намиране на взаимноизгодни решения.
3. Страните потвърждават значението, което отдават на задълженията, произтичащи от следните многостранни конвенции:
  - Парижка конвенция за закрила на индустриалната собственост (Стокхолмски акт, 1967 г., изменен през 1979 г.),
  - Мадридската спогодба за международна регистрация на марки (Стокхолмски акт, 1967 г., изменен през 1979 г.),
  - Договор за патентно коопериране (Вашингтон, 1970 г., изменен през 1979 г. и 1984 г.).
4. От влизането в сила на настоящото споразумение Република Армения предоставя на дружествата и на гражданите на Общността, по отношение признаването и закрилата на интелектуална, индустриална и търговска собственост, третиране, който е не по-малко благоприятно от това, предоставено на всяка друга трета държава по силата на двустранни споразумения.
5. Разпоредбите на параграф 4 не се прилагат за преференциите, предоставяни от Република Армения на която и да е трета държава при условията на взаимност и за преференциите, предоставяни от Република Армения на друга държава от бившия СССР.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ФИНАНСОВИ УСЛУГИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 26, ПАРАГРАФ 3

Понятието „финансови услуги“ се отнася до всички услуги с финансов характер, предлагани от дружествата на една от страните. То включва следните дейности.

A. Всички застрахователни или свързани с тях услуги

1. Директно застраховане (включително съзастраховане):
  - i) живот;
  - ii) други, различни от застраховка „живот“.
2. Презастраховане и ретроцесия.
3. Дейност на застрахователните посредници като брокери и агенти.
4. Помощни услуги в застрахователното дело, като например консултантски и статистически услуги, оценяване на риска и разрешаване на претенции.

Б. Банкови и други финансови услуги (без застрахователни услуги)

1. Приемане на публични депозити и други платежни средства.
2. Отпускане на всички видове, включително потребителски кредити, ипотечни кредити, факторинг и финансиране на търговски сделки.
3. Финансов лизинг.
4. Всякакви платежни и парични трансферни услуги, включително такси за кредитиране и дебитни карти, пътнически чекове и банкови чекове.
5. Гаранции и задължения.
6. Търговска дейност за собствена сметка или за сметката на клиентите, независимо дали е на борсовия, извън борсовия или друг пазар, със следните:
  - а) парични пазарни инструменти (включително чекове, мени-телници, депозитни сертификати и т.н.)
  - б) валута;
  - в) производни продукти включително, но не само, фючърси и опции;

▼B

- г) инструменти на валутни разлики и лихвени проценти, включително продукти като суап договори, форуърдни договори и т.н.;
  - д) ценни книжа;
  - е) други оборотни инструменти и финансови активи, включително метали.
7. Участие в емитиране на ценни книжа, включително ангажимент за изкупуване и депозиране на непродадените акции, в качеството на посредник (публичен или частен) и предоставяне на свързани с тях услуги.
  8. Финансово посредничество.
  9. Управление на активи, по-специално на наличности или портфейл, всякакви форми на колективни вложения, управление на пенсионни фондове, отговорно пазене, депозиране или консигнация.
  10. Услуги по изплащане и компенсиране на финансови активи като движими ценности, производни инструменти и други подлежащи на търгуване документи.
  11. Консултативно посредничество и други спомагателни финансови услуги във връзка с всичките дейности, изброени в точки 1 — 10, включително кредитната референция и анализ, инвестиционните консултации и проучвания на портфейла, консултации за придобивания и корпоративно реструктуриране и стратегии.
  12. Предоставяне и предаване на финансова информация и дейност по обработка на финансови данни, и предоставяне на специализиран софтуер от доставчиците на други финансови услуги.

От определението финансови услуги се изключват следните дейности:

- а) дейности, извършвани от централни банки или от други обществени институции при осъществяване на паричните им и валутни политики;
- б) дейности, осъществявани от централни банки, държавни агенции или отдели, или от държавни институции, за сметка или с гаранция на правителството, с изключение когато тези дейности могат да се извършват от доставчиците на финансови услуги в конкуренция с такива държавни образувания;
- в) дейности, които съставляват част от законодателната система за социална сигурност или обществени пенсионни планове, освен когато тези дейности могат да се изпълняват от доставчици на финансови услуги в конкуренция с други държавни или частни институции.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

РЕЗЕРВИ НА ОБЩНОСТТА СЪГЛАСНО ЧЛЕН 23, ПАРАГРАФ 2

Минно дело

В някои държави-членки експлоатацията на мини и рудни изкопаеми от дружества, които не са под контрола на Общността, може да бъде подложена на изискването за получаване на концесия.

Рибарство

Достъпът и използването на биологичните запаси и риболовни места в морските води, които попадат под суверенитета или юрисдикцията на държави-членки, се ограничава до риболовни съдове, които плават под флага на държава-членка и са регистрирани на територията на Общността, освен ако не е предвидено друго.

Закупуване на недвижимо имущество

Покупката на недвижими имоти от дружества, които не са от Общността, подлежи на ограничения в някои държави-членки.

Аудио-визуални услуги, включително радио

Национално третиране по отношение производството и разпространението, включително излъчването и други форми на публично разпространение, може да бъде запазено за аудиовизуални изделия, отговарящи на определени критерии за произход.

Далекосъобщителни услуги, включително мобилни и сателитни

Запазени услуги.

В някои държави-членки достъпът до пазара по отношение на допълващи услуги и инфраструктура е ограничен.

Специални услуги

Тези услуги са запазени за физически лица, граждани на държавите-членки. При определени условия тези лица могат да създадат дружества.

Земеделие

В някои държави-членки националното третиране не се прилага за дружества, които не са под контрола на Общността, подлежи на нотификация или — при необходимост — разрешение. Покупката на лозя от дружество, което не е под контрола на Общността, е подложена на процедура по деклариране или разрешение.

Услуги на информационни агенции

В някои държави-членки съществуват ограничения по отношение на чуждестранно участие в издателски дружества и дружества за телевизионно и радиоизлъчване.

ПРОТОКОЛ

за взаимопомощ между административните органи в митническата област

Член 1

Определения

За целите на настоящия протокол:

- а) „митническо законодателство“ означава разпоредбите, които се прилагат на териториите на страните и уреждат вноса, износа, транзита на стоки и тяхното поставяне под митнически режим, включително налагане на мерки за забрана, ограничение и контрол, които са приети от съответните страни;
- б) „запитващ орган“ означава компетентен административен орган, който е назначен от една страна, да отправя искане за съдействие по митническите въпроси;
- в) „запитан орган“ означава компетентен административен орган, който е назначена от една страна, да получи поканата за съдействие по митническите въпроси;
- г) под „лични данни“ се разбира цялата информация, свързана с определено или определяемо лице.

Член 2

Обхват

1. Страните взаимно си сътрудничат, в рамките на своите правомощия, по начина и при условията определени в настоящия протокол, като осигуряват правилното прилагане на митническото законодателство, по-специално, като предотвратяват, разкриват и разследват нарушенията на това законодателство.

2. Помощта в митническата област, в съответствие с настоящия протокол, се отнася до всеки административен орган на страните, който е упълномощен да прилага изискванията на настоящия протокол. Горното не засяга разпоредбите, които уреждат взаимната помощ по отношение на противоправните дейности. Също така, то не се отнася и до предоставяне на информация, придобити по силата на властта, упражнена по искане на съдебен орган, освен когато тези органи дадат своето съгласие.

Член 3

Помощ при искане

1. При искане от страна на запитващия орган, запитаният орган му предоставя цялата необходима информация, за да му позволи да осигури правилното прилагане на митническото законодателство, включително информация относно разкрити или планирани операции, които нарушават или биха нарушили това законодателство.

▼B

2. При искане от страна на запитващия орган, запитаният орган го информира дали стоките, изнесени от територията на една от страните, са били надлежно внесени на територията на другата страна, като се посочва, където е необходимо, митническият режим, прилаган спрямо стоките.

3. При поискване от страна на запитващия орган, запитаният орган предприема необходимите стъпки да осигури наблюдение върху:

- а) физическите и юридически лица, за които има основателни причини да се предполага, че нарушават или са нарушили митническото законодателство;
- б) местата, където са складирани партии със стоки по начин, който създава основания да се предполага, че те са предназначени за дейности, които противоречат на митническото законодателство на другата страна;
- в) движението на стоки, за което може основателно да се предполага, че нарушава митническото законодателство;
- г) транспортни средства, за които има основателни причини да се предполага, че са били или са, или могат да се използват за нарушаване на митническото законодателство.

*Член 4***Спонтанна помощ**

Страните си оказват взаимопомощ, при спазване на техните закони, подзаконовни нормативни актове и други правни инструменти, без предварително искане, когато считат, че това е необходимо за правилното прилагане на митническото законодателство и поспециално, когато получат информация за:

- операции, които нарушават или изглеждат че нарушават това законодателство и които могат да представляват интерес за другата страна,
- нови средства или методи, използвани за осъществяване на тези операции,
- стоки, за които е известно, че са предмет на нарушения на митническото законодателство,
- физически или юридически лица, за които са налице достатъчно основания да се счита, че нарушават или са нарушавали митническото законодателство,
- транспортни средства, за които са налице основания да се счита, че са били, понастоящем са или биха могли да бъдат използвани в операции, които нарушават такова законодателство.

▼B*Член 5***Предоставяне и нотификация**

По искане на запитващия орган, в съответствие със своето законодателство, запитаният органът, при който е постъпило искането, взема всички необходими мерки, за да:

— предостави всички необходими документи,

— нотифицира всички решения,

влизаци в обхвата на настоящия протокол, на адресат, пребиваващ или установен на негова територия. В такива случаи се прилага член 6, параграф 3 по отношение на самото искане.

*Член 6***Форма и съдържание на исканията за помощ**

1. Искането за помощ по настоящия протокол се изготвя в писмен вид. Документите, необходими за изпълнението на тези искания, се прилагат към искането. Устни искания се приемат при спешни случаи, но незабавно се потвърждават писмено.

2. Исканията по параграф 1 от настоящия член включват следната информация:

а) запитващ орган, който отправя искането;

б) мярката, чието прилагане се иска;

в) целта и мотивите на искането;

г) засегнатите закони, правила и други правни инструменти;

д) данни, по възможност най-точни и подробни, за физическите и юридически лица, които са обект на разследванията;

е) обобщение на необходимите факти и вече проведени проучвания, с изключение на случаите, предвидени в член 5.

3. Исканията се подават на официалния език на запитания орган или на език, приемлив за този орган.

4. Когато дадено искане не отговаря на формалните изисквания, може да се поиска то да се поправи или допълни; могат да се наложат обаче обезпечителни мерки.

Член 7

Изпълнение на искания

1. За да се съобрази с искане за предоставяне на помощ, запитаният орган, в рамките на своите правомощия и налични ресурси, предоставя информацията, която вече притежава, като извършва необходимите проучвания или организира събирането ѝ, така както би направил за собствените си нужди или при поискване от други органи на същата тази страна. Тази разпоредба се прилага и по отношение на административния отдел, до който запитаният орган е препратил искането, когато не може да действа самостоятелно.

2. Исканията за помощ се изпълняват съгласно законите, правилата и другите правни инструменти на запитваната страна.

3. Надлежно упълномощените представители на дадена страна могат, със съгласието на другата страна и при условията, определени от последната, да получават от службите на запитания орган или от тези на някой друг орган, за които запитаният орган отговаря, информация за нарушения на митническото законодателство, която е необходима на запитващия орган за целите на настоящия протокол.

4. Представителите на една от страните могат в определени случаи, със съгласието на другата засегната страна и при условията, определени от последната, да присъстват при разследванията, които се извършват на територията на последната.

Член 8

Форма на предоставяне на информация

1. Запитаният орган изпраща резултатите от разследванията на запитващия орган под формата на документи, заверени екземпляри на документи, отчети и други подобни.

2. Документите, предоставяни по силата на параграф 1, могат да бъдат заменени от компютризирана информация под всякаква форма, предназначена за целта.

Член 9

Изключения от задължението за предоставяне на помощ

1. Страните могат да откажат да предоставят помощ по настоящия протокол в случаите, в които това би довело до:

- а) опасност от засягане суверенитета на Република Армения или суверенитета на държава-членка, която е била помолена за помощ в съответствие с настоящия протокол; или

▼B

- б) опасност от засягане на обществения ред, сигурността или други съществени интереси, по-специално в случаите, посочени в член 10, параграф 2; или
  - в) прилагане на валутни или данъчни разпоредби, различни от митническото законодателството; или
  - г) нарушаване на промишлена, търговска или професионална тайна.
2. Когато запитващият орган иска оказване на помощ, което той самият не е в състояние да предостави на другата страна, той обръща внимание на това обстоятелство в искането си. След това запитаният орган решава какви мерки да предприеме по отношение на това искане.
3. В случай на отказ на помощ, решението и причините за това незабавно се нотифицират на запитващия орган.

*Член 10***Обмен на информация и поверителност**

1. Всяка информация, предавана под всякаква форма по настоящия протокол, е поверителна. Тя е предмет на задължението за опазване на служебната тайна и се ползва от защитата, която се предоставя за друга такава информация при съответното законодателство, приложимо в страната, която я приема, и на съответните разпоредби, приложими за органите на Общността.
2. Лични данни могат да се предоставят само в случай, че страната, която получава такива данни, се задължи да предостави закрила, поне равностойна на равностоеен на тази, приложима във всеки конкретен случай в страната, предоставяща данните.
3. Получената информация се използва единствено за целите на настоящия протокол и може да се използва във всяка страна за други цели само с предварителното писмено съгласие на административния орган, предоставил информацията. Освен това тя подлежи на всички ограничения, които този орган наложи.
4. Параграф 3 не пречи на използването на информация във всяко съдебно или административно производство, образувано вследствие неспазването на митническото законодателство. Компетентният орган, който е осигурил тази информация, следва да бъде нотифициран за това използване.
5. Страните могат, в своите протоколи, заключения и свидетелски показания и в производствата и обвиненията, представяни в съдилищата, да използват като доказателства получената информация и документи, съгласно изискванията на настоящия протокол.

*Член 11***Вещи лица и свидетели**

1. Служител на запитания орган може да бъде упълномощен да се яви, съгласно ограниченията на даденото разрешение, като вещо лице или свидетел в съдебно или административно производство, отнасящо се до въпроси, предмет на настоящия протокол, и възбудено от властите на другата страна, и да представи такива предмети, документи или техни заверени копия, каквито са необходими за нуждите на производството. В искането за явяване се посочва конкретно по кое дело, в какво качество и по какви въпроси ще бъде разпитван служителят.

2. Упълномощеният служител се ползва със защитата, предоставяна от действащото законодателство на служебни лица на запитващия орган на негова територия.

*Член 12***Разходи за оказване на помощ**

Страните се отказват от всички взаимни претенции за възстановяване направените разноските по силата на настоящия протокол, с изключение, според случая, за разноски за вещи лица и свидетели, както и за преводачите на свободна практика.

*Член 13***Прилагане**

1. Прилагането на настоящия протокол се поверява на централните митнически власти на Република Армения, от една страна, и на компетентните служби на Комисията на Европейските общности, както и, когато е необходимо, на митническите власти на държавите-членки, от друга. Те вземат решение за всички практически мерки и разпоредби, необходими за прилагането му, като отчитат изискванията в областта на защита на данните. Те могат да правят препоръки пред компетентните органи за измененията, които считат за необходими по настоящия протокол.

2. Страните се консултират и впоследствие се информират за конкретните правила за прилагане, които се приемат в съответствие с разпоредбите на настоящия протокол.

*Член 14***Допълнителност**

Без да се засяга член 10, всички споразумения за взаимно сътрудничество, сключени между една или повече държави-членки и Република Армения, не засягат разпоредбите на Общността, които уреждат предаването, между компетентните служби на Комисията и на митническите власти на държавите-членки, на всякаква информация по митнически въпроси, която би могла да е от интерес за Общността.

▼ M1

ПРОТОКОЛ

към споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна, във връзка с присъединяването на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република словения и Словашката република към Европейския съюз

КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,

ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА,

КРАЛСТВО ДАНИЯ,

ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

РЕПУБЛИКА ЕСТОНΙΑ,

РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,

КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,

ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

ИРЛАНДИЯ,

ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА КИПЪР,

РЕПУБЛИКА ЛАТВИЯ,

РЕПУБЛИКА ЛИТВА,

ВЕЛИКОТО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,

РЕПУБЛИКА УНГАРИЯ,

РЕПУБЛИКА МАЛТА,

КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,

РЕПУБЛИКА ПОЛША,

ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЯ,

СЛОВАШКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,

КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ,

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА
ИРЛАНДИЯ,

▼ **M1**

наричани по-долу „държавите-членки“, представлявани от Съвета на Европейския съюз,

и

ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ И ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА АТОМНА ЕНЕРГИЯ,

наричани по-долу „Общностите“, представлявани от Съвета на Европейския съюз и Комисията на Европейските общности,

от една страна, и

РЕПУБЛИКА АРМЕНИЯ

от друга страна,

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД присъединяването на Чешката република, Естония, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Словения и Словакия към Европейския съюз на 1 май 2004 г.,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1

Чешката република, Естония, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Словения и Словакия са страни по Споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна⁽¹⁾, подписано в Люксембург на 22 април 1996 г. (наричано по-долу „споразумението“) и съответно приемат и вземат предвид по същия начин, както останалите държави-членки, текстовете на споразумението и на приложените към него документи.

Член 2

Във връзка с последните институционални развития в Европейския съюз, страните се договарят, че след изтичането на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана, съществуващите разпоредби в споразумението, които се позовават на Европейската общност за въглища и стомана се считат за позоваване на Европейската общност, която е поела всички права и задължения, договорени от Европейската общност за въглища и стомана.

Член 3

Настоящият протокол е неразделна част от споразумението.

Член 4

1. Настоящият протокол се одобрява от Общностите, от Съвета на Европейския съюз, действащ от името на държавите-членки, и от Република Армения съгласно съответните им процедури.

⁽¹⁾ ОВ L 239, 9.9.1999 г., стр. 3.

▼ M1

2. Страните се нотифицират взаимно за приключването на съответните процедури, посочени в параграф 1. Инструментите за одобряване се депозират при генералния секретариат на Съвета на Европейския съюз.

Член 5

1. Настоящият протокол влиза в сила на 1 май 2004 г., при условие че всички инструменти за одобрение на протокола са депозирани преди тази дата.

2. Ако не всички инструменти за одобрение на настоящия протокол са депозирани преди посочената дата, протоколът влиза в сила на първия ден от първия месец след датата на депозиране на последния инструмент за одобрение.

Член 6

1. Текстовете на споразумението, заключителния акт и всички приложения към него документи са изготвени на естонски, латвийски, литовски, малтийски, полски, словашки, словенски, унгарски и чешки език.

2. Тези текстове са приложени към настоящия протокол и са еднакво автентични с текстовете на останалите езици, на които са съставени споразумението, заключителния акт и приложенията към него документи.

Член 7

Настоящият протокол е съставен в два екземпляра на английски, гръцки, датски, естонски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, шведски и арменски език, като всички текстовете са еднакво автентични.

▼ M1

Hecho en Bruselas, el diecinueve de mayo del dos mil cuatro.

V Bruselu dne devatenáctého května dva tisíce čtyři.

Udfærdiget i Bruxelles den nittende maj to tusind og fire.

Geschehen zu Brüssel am neunzehnten Mai zweitausendundvier.

Kahe tuhande neljanda aasta maikuu üheksateistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δέκα εννέα Μαΐου δύο χιλιάδες τέσσερα.

Done at Brussels on the nineteenth day of May in the year two thousand and four.

Fait à Bruxelles, le dix-neuf mai deux mille quatre.

Fatto a Bruxelles, addì diciannove maggio duemilaquattro.

Briselē, divi tūkstoši ceturťā gada deviņpadsmitajā maijā.

Priimta du tūkstančiai ketvirtų metų gegužės devynioliktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-negyedik év május havának tizenkilencedik napján.

Magħmul fi Brussel, id-19 ta' Mejju, 2004.

Gedaan te Brussel, de negentiende mei tweeduizendvier.

Sporządzono w Brukseli, dnia dziewiętnastego maja roku dwutysięcznego czwartego.

Feito em Bruxelas, em dezanove de Maio de dois mil e quatro.

V Bruseli devātnāsteho mājā dvetisīcīstīri.

V Bruslju, devetnajstega maja dva tisoč štiri.

Tehty Brysselissä yhdeksäntenätoista päivänä toukokuuta vuonna kaksituhattaneljä.

Som skedde i Bryssel den nittonde maj tjugohundrafyra.

▼ M1

Por los Estados miembros	Por las Comunidades Europeas
Za členské státy	Za Evropská společenství
For medlemsstaterne	For De Europæiske Fællesskaber
Für die Mitgliedstaaten	Für die Europäischen Gemeinschaften
Liikmesriikide nimel	Euroopa ühenduste nimel
Για τα κράτη μέλη	Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες
For the Member States	For the European Communities
Pour les États membres	Pour les Communautés européennes
Per gli Stati membri	Per le Comunità europee
Dalībvalstu vārdā	Eiropas Kopienų vārdā
Valstybių narių vardu	Europos Bendrijų vardu
A tagállamok részéről	Az Európai Közösségek részéről
Għall-Istati Membri	Għall-Komunitajiet Ewropej
Voor de lidstaten	Voor de Europese Gemeenschappen
W imieniu Państw Członkowskich	W imieniu Wspólnot Europejskich
Pelos Estados-Membros	Pelas Comunidades Europeias
Za členské štáty	Za Európske spoločenstvá
Za države članice	Za Evropske skupnosti
Jäsenvaltioiden puolesta	Euroopan yhteisöjen puolesta
På medlemsstaternas vägnar	På Europeiska gemenskapernas vägnar

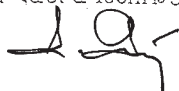
ԱՆԳԱՍ ՊԵՏՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՏ՝

Por la República de Armenia
Za Arménskou republiku
For Republikken Armenien
Für die Republik Armenien
Armeenia Vabariigi nimel

Για τη Δημοκρατία της Αρμενίας
For the Republic of Armenia
Pour la République d'Arménie
Per la Repubblica di Armenia
Armēnijas Republikas vārdā
Armēnijos Respublikos vardu
Az Örmény Köztársaság részéről
Ghar-Repubblika ta' l-Armenja
Voor de Republiek Armenië
W imieniu Republiki Armenii
Pela República da Arménia
Za Arménsku republiku
Za Republiko Armenijo
Armenian tasavallan puolesta
På Republiken Armeniens vägnar

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՏ՝

ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՏ՝

▼ M2

ПРОТОКОЛ

към Споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна, във връзка с присъединяването на Република България и Румъния към Европейския съюз

КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,

ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА,

КРАЛСТВО ДАНИЯ,

ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

РЕПУБЛИКА ЕСТОНИЯ,

РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,

КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,

ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

ИРЛАНДИЯ,

ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА КИПЪР,

РЕПУБЛИКА ЛАТВИЯ,

РЕПУБЛИКА ЛИТВА,

ВЕЛИКОТО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,

РЕПУБЛИКА УНГАРИЯ,

РЕПУБЛИКА МАЛТА,

КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,

РЕПУБЛИКА ПОЛША,

ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,

РУМЪНИЯ,

РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЯ,

СЛОВАШКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,

КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ,

▼ M2

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ,

наричани по-долу „държавите-членки“, представлявани от Съвета на Европейския съюз, и

ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ И ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА АТОМНА ЕНЕРГИЯ,

наричани по-долу „Общностите“, представлявани от Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия,

от една страна, и

РЕПУБЛИКА АРМЕНИЯ,

от друга страна,

наричани по-долу „страните“ за целите на настоящия протокол,

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД разпоредбите на Договора между Кралство Белгия, Чешката република, Кралство Дания, Федерална република Германия, Република Естония, Република Гърция, Кралство Испания, Френската република, Ирландия, Италианската република, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Великото херцогство Люксембург, Република Унгария, Република Малта, Кралство Нидерландия, Република Австрия, Република Полша, Португалската република, Република Словения, Словашката република, Република Финландия, Кралство Швеция, Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия (държави-членки на Европейския съюз) и Република България и Румъния относно присъединяването на Република България и Румъния към Европейския съюз, който бе подписан в Люксембург на 25 април 2005 г. и се прилага от 1 януари 2007 г.,

ПРЕДВИД новото положение в отношенията между Република Армения и Европейския съюз, произтичащо от присъединяването на две нови държави-членки към ЕС, което открива възможности и поражда предизвикателства пред сътрудничеството между Република Армения и Европейския съюз,

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД желанието на страните да осигурят постигането и изпълнението на целите и принципите на СПС,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1

Република България и Румъния са страни по Споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна, подписано в Люксембург на 22 април 1996 г. и влязло в сила на 1 юли 1999 г. (наричано по-долу „споразумението“), и приемат и вземат предвид, по същия начин като останалите държави-членки на Общността, текстовете на споразумението и на съвместните декларации, размяната на писма и

▼ M2

декларацията от страна на Република Армения, приложена към заключителния акт, подписан на същата дата, и протокола към споразумението от 19 май 2004 г., влязъл в сила на 1 март 2005 г.

Член 2

Настоящият протокол е неразделна част от споразумението.

Член 3

1. Настоящият протокол се одобрява от Общностите, от Съвета на Европейския съюз, действащ от името на държавите-членки, и от Република Армения в съответствие с техните процедури.

2. Страните се нотифицират взаимно за приключването на процедурите, посочени в предходния параграф. Инструментите за одобрение се депозират в Генералния секретариат на Съвета на Европейския съюз.

Член 4

1. Настоящият протокол влиза в сила на първия ден от първия месец след датата на депозиране на последния инструмент за одобрение.

2. До влизането му в сила протоколът се прилага временно от 1 януари 2007 г.

Член 5

1. Текстовете на споразумението, заключителния акт и всички приложения към него документи, както и на протокола към споразумението от 19 май 2004 г., са изготвени на български и на румънски език.

2. Те са приложени към настоящия протокол и са еднакво автентични с текстовете на другите езици, на които са изготвени споразумението, заключителният акт и приложенията към него документи, както и протоколът към споразумението от 19 май 2004 г.

Член 6

Настоящият протокол е изготвен в два екземпляра на английски, български, гръцки, датски, естонски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, чешки, шведски и арменски език, като всички текстове са автентични.

▼ M2

Съставено в Брюксел на двадесет и седми юни две хиляди и седма година.

Hecho en Bruselas, el veintisiete de junio de dos mil siete.

V Bruselu dne dvacátého sedmého června dva tisíce sedm.

Udfærdiget i Bruxelles, den syvogtyvende juni to tusind og syv.

Geschehen zu Brüssel am siebenundzwanzigsten Juni zweitausend-sieben.

Kahe tuhande seitsmenda aasta juunikuu kahekümne seitsmendal päeval Brüsselis

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι επτά Ιουνίου δύο χιλιάδες επτά.

Done at Brussels on the twenty-seventh day of June in the year two thousand and seven.

Fait à Bruxelles, le vingt-sept juin deux mille sept.

Fatto a Bruxelles, addì ventisette giugno duemilasette.

Briselē, divi tūkstoši septītā gada divdesmit septītajā jūnijā

Priimta du tūkstančiai septintųjų metų birželio dvidešimt septintą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kettőezer-hetedik év június havának huszonhetedik napján.

Magħmul fi Brussell, is-sebgha u ghoxrin ta' Lulju, elfejn u sebgha

Gedaan te Brussel, de zevenentwintigste juni tweeduizend zeven.

Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego siódmego czerwca roku dwa tysiące siódmego.

Feito em Bruxelas, em vinte e sete de Junho de dois mil e sete.

Încheiat la Bruxelles la douăzeci și șapte iunie, anul două mii șapte.

V Bruseli dvadsiateho siedmeho júna dvetisícisedem

V Bruslju, sedemindvajsetega junija leta dva tisoč sedem.

Tehty Brysselissä kahdentenäkymmenentenäseitsemäntenä päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattaseitsemän.

Som skedde i Bryssel den tjugosjunde juni tjugohundrasju.

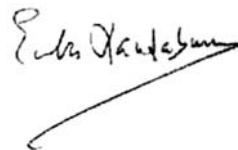
Կառուարված է Բրյուսել քաղաքում 2007 թվականի հունիսի 27 -ին:

▼ M2

За Държавите-членки
 Por los Estados miembros
 Za členské státy
 For medlemsstaterne
 Für die Mitgliedstaaten
 Liikmesriikide nimel
 Για τα κράτη μέλη
 For the Member States
 Pour les États membres
 Per gli Stati membri
 Dalībvalstu vārdā
 Valstybių narių vardu
 A tagállamok részéről
 Għall-Istati Membri
 Voor de lidstaten
 W imieniu państw członkowskich
 Pelos Estados-Membros
 Pentru statele membre
 Za členské štáty
 Za države članice
 Jäsenvaltioiden puolesta
 På medlemsstaternas vägnar
 ԱՆԴԱՄ ՊԵՏՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ

За Европейските общности
 Por las Comunidades Europeas
 Za Evropská společenství
 For De Europæiske Fællesskaber
 Für die Europäischen Gemeinschaften
 Euroopa Ühenduste nimel
 Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες
 For the European Communities
 Pour les Communautés européennes
 Per le Comunità europee
 Eiropas Kopienų vārdā
 Europos Bendrijų vardu
 Az Európai Közösségek részéről
 Għall-Komunitajiet Ewropej
 Voor de Europese Gemeenschappen
 W imieniu Wspólnot Europejskich
 Pelas Comunidades Europeias
 Pentru Comunitatea Europeană
 Za Európske spoločenstvá
 Za Evropski skupnosti
 Euroopan yhteisöjen puolesta
 På Europeiska gemenskapernas vägnar
 ԵՄԻՆ ՊԵՏՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ

За Република Армения
 Por la República de Armenia
 Za Arménskou republiku
 For Republikken Armenien
 Für die Republik Armenien
 Armeenia Vabariigi nimel
 Για τη Δημοκρατία της Αρμενίας
 For the Republic of Armenia
 Pour la République d'Arménie
 Per la Repubblica d'Armenia
 Armēnijas Republikas vārdā
 Armenijos Respublikos vardu
 Az Örmény Köztársaság részéről
 Ghar-Repubblika ta' l-Armenja
 Voor de Republiek Armenië
 W imieniu Republiki Armenii
 Pela República da Arménia
 Pentru Republica Armenia
 Za Arménsku republiku
 Za Republiko Armenijo
 Armenian tasavallan puolesta
 På Republiken Armeniens vägnar

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

▼ M3**ПРОТОКОЛ**

към Споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна, относно рамково споразумение между Европейския съюз и Република Армения за общите принципи на участие на Република Армения в програми на Съюза

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ, наричан по-нататък „Съюзът“,

от една страна,

и

РЕПУБЛИКА АРМЕНИЯ, наричана по-нататък „Армения“,

от друга страна,

наричани по-нататък „страните“,

Като имат предвид, че:

- (1) Армения сключи споразумение за партньорство и сътрудничество между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна, (наричано по-нататък „Споразумението“), което влезе в сила на 1 юли 1999 г.
- (2) Европейският съвет, проведен на 17—18 юни 2004 г. в Брюксел, приветства предложенията на Европейската комисия за европейска политика за съседство (ЕПС) и одобри заключенията на Съвета от 14 юни 2004 г.
- (3) Съветът многократно е приемал заключения в подкрепа на тази политика.
- (4) На 5 март 2007 г. Съветът изрази подкрепа за общия и цялостен подход, посочен в съобщението на Комисията от 4 декември 2006 г., който да даде възможност на партньорите по Европейската политика за съседство да вземат участие в агенции на Общността и програми на Общността в зависимост от заслугите си и когато правните основания позволяват това.
- (5) Армения изрази желание да участва в редица програми на Съюза.
- (6) Конкретният ред и условия, по-специално финансовото участие и процедурите за отчитане и оценка, свързани с участието на Армения във всяка отделна програма, следва да се определят в меморандум за разбирателство между Европейската комисия и компетентните органи на Армения,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1

На Армения се разрешава да участва във всички текущи и бъдещи програми на Съюза, които са отворени за участие на Армения съгласно съответните разпоредби за приемане на тези програми.

▼ M3*Член 2*

Армения участва финансово с вноски в общия бюджет на Европейския съюз в съответствие с конкретните програми, в които тя участва.

Член 3

Представителите на Армения се допускат да участват като наблюдатели по въпросите, които засягат Армения, в управителните комитети, отговарящи за мониторинга на програмите, в които Армения участва финансово.

Член 4

Проектите и инициативите, представени от участници от Армения, подлежат, доколкото това е възможно, на същите условия, правила и процедури по отношение на програмите като тези, които се прилагат спрямо държавите членки.

Член 5

Конкретните ред и условия, по-специално финансовото участие и процедурите за докладване и оценка, свързани с участието на Армения във всяка отделна програма, се определят в меморандум за разбирателство между Европейската комисия и компетентните органи на Армения въз основа на критериите, установени в рамките на съответните програми.

Ако Армения кандидатства за външна помощ от Съюза, за да участва в дадена програма на Съюза въз основа на член 3 от Регламент (ЕО) № 1638/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2006 г. за определяне на общи разпоредби относно установяване на Европейски инструмент за съседство и партньорство или съгласно друг подобен регламент, предвиждащ външна помощ за Армения от Съюза, който може да бъде приет в бъдеще, условията, уреждащи ползването на външната помощ на Съюза от страна на Армения, се определят чрез споразумение за финансиране, като се спазва по-конкретно член 20 от Регламент (ЕО) № 1638/2006.

Член 6

В съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 година относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности, във всеки меморандум за разбирателство, сключен съгласно член 5, се посочва, че финансовият контрол, одитите или другите проверки, включително административните разследвания, се извършват от или под ръководството на Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и Сметната палата.

Изготвят се подробни разпоредби за финансов контрол и одит, административни мерки, санкции и събиране на вземания, с които да се предоставят правомощия на Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите и Сметната палата, които съответстват на правомощията им по отношение на бенефициерите или изпълнителите със седалище в Съюза.

▼ M3*Член 7*

Настоящият протокол се прилага за периода, през който Споразумението е в сила.

Настоящият протокол се подписва и одобрява от страните съгласно техните съответни процедури.

Всяка страна може да денонсира настоящия протокол чрез писмено уведомление на другата договаряща страна.

Настоящият протокол се прекратява шест месеца след датата на такова уведомление.

Прекратяването на настоящия протокол вследствие на денонсиране от която и да било от страните не се отразява върху проверките и контрола, които следва да бъдат извършвани съгласно разпоредбите предвидени в членове 5 и 6, когато това е уместно.

Член 8

Най-късно три години след влизане в сила на настоящия протокол и на всеки три години впоследствие двете страни могат да извършват преглед на прилагането на настоящия протокол в зависимост от реалното участие на Армения в програми на Съюза.

Член 9

Настоящият протокол се прилага, от една страна, за териториите, на които се прилага Договорът за функционирането на Европейския съюз, и при условията, определени в този договор, и от друга страна, за територията на Армения.

Член 10

Настоящият протокол влиза в сила на първия ден от месеца, следващ датата, на която страните се уведомят взаимно по дипломатически път, че необходимите процедури за влизането му в сила са изпълнени.

Член 11

Настоящият протокол е неразделна част от Споразумението.

Член 12

Настоящият протокол е изготвен в два еднообразни екземпляра на английски, български, гръцки, датски, естонски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, чешки, шведски и арменски език, като всеки текст е еднакво автентичен.

▼ M3

Съставено в Брюксел на седемнадесети декември две хиляди и дванадесета година.

Hecho en Bruselas, el diecisiete de diciembre de dos mil doce.

V Bruselu dne sedmnáctého prosince dva tisíce dvanáct.

Udfærdiget i Bruxelles den syttende december to tusind og tolv.

Geschehen zu Brüssel am siebzehnten Dezember zweitausendzwoölf.

Kahe tuhande kaheteistkümnenda aasta detsembrikuu seitsmeteistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δέκα εφτά Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες δώδεκα.

Done at Brussels on the seventeenth day of December in the year two thousand and twelve.

Fait à Bruxelles, le dix-sept décembre deux mille douze.

Fatto a Bruxelles, addì diciassette dicembre duemiladodici.

Briselē, divi tūkstoši divpadsmitā gada septiņpadsmitajā decembrī.

Priimta du tūkstančiai dvilyktų metų gruodžio septynioliką dieną Briuselyje.

Kelt Brüsselben, a kétezer-tizenkettedik év december havának tizenhetedik napján.

Magħmul fi Brussell, fis-sbatax-il jum ta' Diċembru tas-sena elfejn u tnax.

Gedaan te Brussel, de zeventiende december tweeduizend twaalf.

Sporządzono w Brukseli dnia siedemnastego grudnia roku dwa tysiące dwunastego.

Feito em Bruxelas, em dezassete de dezembro de dois mil e doze.

Întocmit la Bruxelles la șaptesprezece decembrie două mii doisprezece.

V Bruseli sedemnásteho decembra dvetisícdvanásť.

V Bruslju, dne sedemnajstega decembra leta dva tisoč dvanajst.

Tehty Brysselissä seitsemäntenätoista päivänä joulukuuta vuonna kaksi-tuhattakaksitoista.

Som skedde i Bryssel den sjuttonde december tjugohundratolv.

Կատարված է Բրյուսելում, երկու հազար տասներկու թվականի դեկտեմբերի տասնյոթին

▼ M3

За Европейския съюз
 Por la Unión Europea
 Za Evropskou unii
 For Den Europæiske Union
 Für die Europäische Union
 Euroopa Liidu nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
 For the European Union
 Pour l'Union européenne
 Per l'Unione europea
 Eiropas Savienības vārdā –
 Europos Sąjungos vardu
 Az Európai Unió részéről
 Għall-Unjoni Ewropea
 Voor de Europese Unie
 W imieniu Unii Europejskiej
 Pela União Europeia
 Pentru Uniunea Europeană
 Za Európsku úniu
 Za Evropsko unijo
 Euroopan unionin puolesta
 För Europeiska unionen
 Եվրոպական Միության կողմից

Ελλάδα
Ulrich Füll

За Република Армения
 Por la Republica de Armenia
 Za Arménskou republiku
 For Republikken Armenien
 Für die Republik Armenien
 Armeenia Vabariigi nimel
 Για τη Δημοκρατία της Αρμενίας
 For the Republic of Armenia
 Pour la République d'Arménie
 Per la Repubblica di Armenia
 Armēnijas Republikas vārdā –
 Armēnijos Respublikos vardu
 Örmény Köztársaság részéről
 Ghar-Republica tal-Armenja
 Voor de Republiek Armenië
 W imieniu Republiki Armenii
 Pela República da Armenia
 Pentru Republica Armenia
 Za Armensku republiku
 Za Republiko Armenijo
 Armenian tasavallan puolesta
 För Republikken Armenien
 Հայաստանի Հանրապետության կողմից

Արմենիայի Հանրապետության
Հարցաբանության

ЗАКЛЮЧИТЕЛЕН АКТ

Пълномощните представители на:

КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,

КРАЛСТВО ДАНИЯ,

ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

ГРЪЦКАТА РЕПУБЛИКА,

КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,

ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

ИРЛАНДИЯ,

ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

ВЕЛИКОТО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,

КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,

ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,

КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ,

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА
ИРЛАНДИЯ,

Договарящи се страни по Договора за създаване на Европейската
общност, Договора за създаване на Европейската общност за
въглища и стомана и Договора за създаване на Европейската
общност за атомна енергия,

наричани оттук нататък „държавите-членки“, както и

ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ, ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА
ВЪГЛИЩА И СТОМАНА и ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА АТОМНА
ЕНЕРГИЯ, наричани оттук нататък „Общността“,

от една страна, и

пълномощните представители на РЕПУБЛИКА АРМЕНИЯ,

от друга страна,

които се срещнаха в град Люксембург на двадесет и втори април
хиляда деветстотин деветдесет и шеста година за подписването на
Споразумението за партньорство и сътрудничество за установяване
на партньорство между Европейските общности и техните
държави-членки, от една страна, и Република Армения, от друга
страна, наричано по-долу „споразумението“, приеха следните
текстове:

▼B

Споразумението, включващо приложения и следния протокол:

Протокол за взаимопомощ между административните органи в митническата област

Протокол към споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна, във връзка с присъединяването на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република словения и Словашката република към Европейския съюз

Протокол към Споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна, във връзка с присъединяването на Република България и Румъния към Европейския съюз

Протокол към Споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна, относно рамково споразумение между Европейския съюз и Република Армения за общите принципи на участие на Република Армения в програми на Съюза

Пълномощните представители на държавите-членки и на Общността и пълномощните представители на Република Армения приеха текстовете на съвместните декларации, изброени по-долу и приложени към настоящия заключителен акт:

Съвместна декларация относно член 4 от споразумението

Съвместна декларация относно член 6 от споразумението

Съвместна декларация относно член 15 от споразумението

Съвместна декларация относно понятието „контрол“ в член 25, буква б) и член 36

Съвместна декларация относно член 35 от споразумението

Съвместна декларация относно член 42 от споразумението

Съвместна декларация относно член 95 от споразумението

Пълномощните представители на държавите-членки и на Общността и пълномощните представители на Република Армения взеха под внимание също и следната размяна на писма, приложена към настоящия заключителен акт:

Размяна на писма между Общността и Република Армения във връзка с установяването на дружества

Пълномощните представители на държавите-членки и на Общността и пълномощните представители на Република Армения след това взеха под внимание следната декларация, приложена към настоящия заключителен акт:

Декларация на френското правителство

▼B

Hecho en Luxemburgo, el veintidós de abril de mil novecientos noventa y seis.

Udfærdiget i Luxembourg den toogtyvende april nitten hundrede og seksoghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am zweiundzwanzigsten April neunzehnhundertsechsunneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι δύο Απριλίου χίλια εννιακόσια ενενήντα έξι.

Done at Luxembourg on the twenty-second day of April in the year one thousand nine hundred and ninety-six.

Fait à Luxembourg, le vingt-deux avril mil neuf cent quatre-vingt-seize.

Fatto a Lussemburgo, addi ventidue aprile millenovecentonovantasei.

Gedaan te Luxemburg, de tweeëntwintigste april negentienhonderd zessenegentig.

Feito no Luxemburgo, em vinte e dois de Abril de mil novecentos e noventa e seis.

Tehty Luxemburgissa kahdentenkymmenentenätoisena päivänä huhtikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäkuusi.

Som skedde i Luxemburg den tjugoandra april nittonhundra nittiosex.

Կատարված է հարաբ իմնը հարյուր իննսուց վեց թվականի ապրիլի քսաներկուսին

▼B

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die F.lämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Kongeriget Danmark

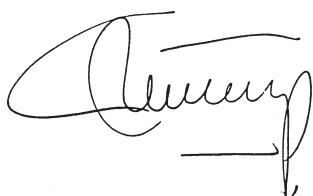
Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

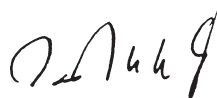
Por el Reino de España

▼B

Pour la République française

Thar ceann na hÉireann

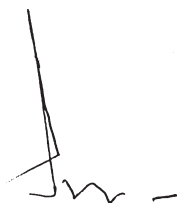
For Ireland

Per la Repubblica italiana

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

Pela República Portuguesa

▼B

Suomen tasavallan puolesta För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por las Comunidades Europeas

For De Europæiske Fællesskaber

Für die Europäischen Gemeinschaften

Για τις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες

For the European Communities

Pour les Communautés européennes

Per le Comunità europee

Voor de Europese Gemeenschappen

Pelas Comunidades Europeias

Euroopan yhteisöjen puolesta

För Europeiska gemenskaperna

Հայաստանի Հանրապետության համար

▼B**Съвместна декларация Относно Член 4**

При разглеждане на развитието на обстановката в Република Армения, както е предвидено съгласно член 4, страните обсъждат важните промени, които биха могли да имат особено важно значение за бъдещото развитие на Армения. Такова бъдещо развитие би могло да се изразява в присъединяването на Армения към СТО, Съвета на Европа или други международни организации или присъединяването ѝ към някой регионален митнически съюз или към някоя форма на споразумение за регионална интеграция.

▼B

Съвместна декларация относно член 6

В случай че страните се споразумеят, че обстоятелствата дават основание за провеждането на срещи на най-високо равнище, такива срещи могат да се уреждат съобразно всеки отделен случай.

▼B**Съвместна декларация относно член 15**

Докато Република Армения се присъедини към СТО, страните провеждат консултации в Комитета за сътрудничеството за политиката си по вносните мита, в това число относно промените в защитата на митническите тарифи. В частност, такива консултации следва да се предлагат преди увеличение на защитата на митническите тарифи.

▼B

Съвместна декларация относно понятието „контролирано“ в член 25, буква б) и член 36

1. Страните потвърждават взаимното си разбиране, че въпросът за контрола зависи от фактическите обстоятелства на конкретните случаи.
2. Едно дружество например се счита, че е „контролирано“ от друго и следователно дъщерно на това друго дружество, когато:
  - другото дружество притежава пряко или косвено мнозинство от гласовете, или
  - другото дружество има право да назначава или освобождава мнозинството от членовете на административния орган, на органа за управление или на надзорния орган и ако е акционер или член на дъщерното дружество.
3. И двете страни считат, че критериите, посочени в точка 2, не са изчерпателни.

▼B

Съвместна декларация относно член 35

Обстоятелството, че се изисква виза за граждани на определени страни, а не за тези от други, не обезсилва или накърнява ползите, произтичащи за всяка от страните от условията на някоя конкретна разпоредба на споразумението, произтичащи от определено поето задължение.

▼B**Съвместна декларация относно член 42**

За целите на настоящото споразумение страните се съгласяват, че интелектуална, индустриална и търговска собственост по-специално включва авторско право, включително авторското право върху компютърни програми и други сродни права, патенти, промишлени образци, географски означения, включително наименования за произход, търговски марки и марки за услуги, топология на интегрални схеми, както и защита срещу нелоялна конкуренция, както е определена в член 10, второ от Парижката конвенция за закрила на индустриалната собственост и закрила на неразпространена информация за ноу-хау.

Съвместна декларация относно член 95

1. Страните се съгласяват, че за целите на правилното тълкуване и прилагане, понятието „случаи на неотложна спешност“, използвано в член 95 от споразумението означава случаи на съществено нарушение на споразумението от страна на една от страните. Съществено нарушение на споразумението съставлява:
  - а) незачитане на споразумението по начин, който не се санкционира от общите правила на международното право; или
  - б) неспазване на съществен елемент на споразумението, възпроизведен в член 2.
2. Страните се съгласяват, че „подходящи мерки“ съгласно член 95 са мерките, които са предприети в съответствие с международното право. Когато дадена страна предприема мерки в случай на неотложна спешност, в съответствие с член 95, другата страна може да се възползва от процедурата за разрешаване на спорове.

▼B**РАЗМЯНА НА ПИСМА****между Общността и Република Армения във връзка със създаването на търговски дружества***А. Писмо от Правителството на Република Армения*

Уважаеми господине,

Позовавам се на Споразумението за партньорство и сътрудничество, подписано на 15 декември 1999 г.

Както подчертах по време на преговорите, Република Армения предоставя на установяващите се и действащите на територията на Република Армения дружества от Общността привилегировано третиране в някои отношения. Аз обясних, че това отразява арменската политика, насочена към подкрепянето с всички средства на установяване на дружества от Общността в Република Армения.

Предвид горното, потвърждавам, че през периода между датата на подписване на настоящото споразумение и влизането в сила на съответните му разпоредби относно установяване на дружества, Република Армения няма да приема мерки или нормативни актове, с които би се въвела или влошила дискриминацията по отношение на дружества от Общността в сравнение с арменски дружества или дружества от всяка трета държава, в сравнение със ситуацията, съществуваща към датата на подписване на настоящото споразумение.

Ще ви бъда задължен, ако бъдете така любезен да потвърдите получаването на настоящото писмо.

Моля да приемете, уважаеми господине, моите най-високи почитания.

*За Правителството на Република Армения**Б. Писмо от Европейската общност*

Уважаеми господине,

Благодаря Ви за писмото Ви с днешна дата, текстът на който е, както следва:

„Позовавам се на Споразумението за партньорство и сътрудничество, подписано на 15 декември 1999 г.

Както подчертах по време на преговорите, Република Армения предоставя на установяващите се и действащите на територията на Република Армения дружества от Общността привилегировано третиране в някои отношения. Аз обясних, че това отразява арменската политика, насочена към подкрепянето с всички средства на установяване на дружества от Общността в Република Армения.

Предвид горното, потвърждавам, че през периода между датата на подписване на настоящото споразумение и влизането в сила на съответните му разпоредби относно установяване на дружества, Република Армения няма да приема мерки или

▼B

нормативни актове, с които би се въвела или влошила дискриминацията по отношение на дружества от Общността в сравнение с арменски дружества или дружества от всяка трета държава, в сравнение със ситуацията, съществуваща към датата на подписване на настоящото споразумение.

Ще ви бъда задължен, ако бъдете така любезен да потвърдите получаването на настоящото писмо.“

Потвърждавам получаването на Вашето писмо.

Моля, приемерте, уважаеми господине, моите най-високи почитания.

От името на Европейската общност

▼B

Декларация на Френското правителство

Френската република отбелязва, че споразумението за партньорство и сътрудничество с Република Армения не се прилага към отвъдморските страни и територии, асоциирани към Европейската общност съгласно Договора за създаването на Европейската общност.